

Finanční analýza podniku SPD Kroměříž, a. s.

Petra Šišáková

Bakalářská práce
2010

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví
akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Petra ŠIŠÁKOVÁ**
Osobní číslo: **M070348**
Studijní program: **B 6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management a ekonomika**

Téma práce: **Finanční analýza podniku SPD Kroměříž, a. s.**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Proveďte průzkum literárních pramenů a zpracujte teoretické poznatky týkající se finanční analýzy podniku.

II. Praktická část

- Proveďte finanční analýzu podniku SPD Kroměříž, a. s.
- Na základě zjištěných skutečností zhodnoťte celkové hospodaření a finanční situaci podniku SPD Kroměříž, a. s. a navrhněte možná opatření.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: **cca 40 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

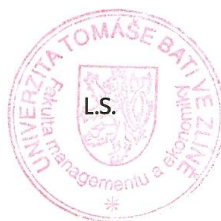
Seznam odborné literatury:

- [1] GRÜNWARD, R; HOLEČKOVÁ, J. Finanční analýza a plánování podniku. 2. vyd. Praha : Oeconomica, 2004. 182 s. ISBN 80-245-0684-X.
[2] HOLEČKOVÁ, J. Finanční analýza firmy. 1. vyd. Praha : ASPI, a. s., 2008. 208 s. ISBN 978-80-7357-392-8.
[3] MRKVIČKA, J; KOLÁŘ, P. Finanční analýza. 2. přepracované vyd. Praha : ASPI, a. s., 2006. 228 s. ISBN 80-7357-219-2.
[4] PAVELKOVÁ, D; KNÁPKOVÁ, A. Podnikové finance : Studijní pomůcka pro distanční studium. Zlín : Univerzita Tomáše Bati, 2007. 293 s. ISBN 978-80-7318-593-0.
[5] SEDLÁČEK, J. Finanční analýza podniku. Brno : Computer Press, a. s., 2009. 154 s. ISBN 978-80-251-1830-6.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Josef Němeček**
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: **30. června 2010**
Termín odevzdání bakalářské práce: **20. srpna 2010**

Ve Zlíně dne 30. června 2010

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitel ústavu

pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.

3). Odpirá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Má bakalářská práce se zabývá finanční analýzou podniku SPD Kroměříž, a. s. Finanční analýza vyhodnocuje finanční hospodaření této firmy v letech 2006 – 2009. Bakalářská práce se dělí do dvou hlavních částí. V první teoretické části je uveden předmět a účel finanční analýzy a metody finanční analýzy. V druhé praktické části představuji společnost SPD Kroměříž, a. s. a analyzuji finanční situaci podniku. Na závěr praktické části je shrnutí a navržená doporučení, vedoucí ke zlepšení finanční situace podniku.

Klíčová slova: finanční analýza, absolutní ukazatele, rozdílové ukazatele, poměrové ukazatele, souhrnné ukazatele, aktivita, likvidita, rentabilita, zadluženost,

ABSTRACT

My bachelor work is dealing with financial analysis of company SPD Kroměříž, a. s. Financial analysis assesses the financial management of the company in 2006 – 2009. Bachelor work is dividend in two main parts. First theoretical part is talking about subjekt and object of financial analysis and methods od financial analysis. In sekond practical part I introducing company SPD Kroměříž, a. s. and analyzing financial situation of company. In the conclusion of the practical part is summary and reference to make Berger financial situation in company.

Keywords: financial analysis, absolute indicators, differential indicators, ratio indicators, comprehensive indicators, activity, liquidity, profitability, indebtedness.

Na začátek této práce patří poděkování mému vedoucímu bakalářské práce Ing. Josefu Němečkovi, pod jehož odborným dohledem jsem tuto práci zpracovávala. Děkuji za jeho čas, který mi věnoval při konzultacích.

Rovněž děkuji řediteli společnosti SPD Kroměříž, a. s. Ing. Vlastislavu Koňárkovi a ekonomce paní Jitce Račkové za umožnění vykonávat tuto práci na základě informací a dat získaných ve firmě.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 FINANČNÍ ANALÝZA	12
1.1 HISTORIE VZNIKU FINANČNÍ ANALÝZY	12
1.2 ÚČEL FINANČNÍ ANALÝZY	13
1.3 EXTERNÍ A INTERNÍ FINANČNÍ ANALÝZA	14
1.4 FINANČNÍ ZDRAVÍ PODNIKU	15
1.5 ZDROJE INFORMACÍ PRO FINANČNÍ ANALÝZU.....	17
1.6 UŽIVATELÉ FINANČNÍ ANALÝZY	19
2 METODY FINANČNÍ ANALÝZY	21
2.1 ANALÝZA ABSOLUTNÍCH UKAZATELŮ	21
2.2 ANALÝZA ROZDÍLOVÝCH UKAZATELŮ.....	22
2.3 ANALÝZA POMĚROVÝCH UKAZATELŮ	24
2.3.1 Analýza zadluženosti, majetkové a finanční struktury.....	24
2.3.2 Analýza likvidity	26
2.3.3 Analýza rentability	28
2.3.4 Analýza aktivity	30
2.4 SOUHRNNÉ UKAZATELE.....	32
2.4.1 Z-skóre (Altmanův model).....	32
2.4.2 Index IN.....	33
2.4.3 EVA (Economic Value Added – ekonomická přidaná hodnota)	33
2.5 SOUSTAVY POMĚROVÝCH UKAZATELŮ	34
II PRAKTICKÁ ČÁST	36
3 ZÁKLADNÍ INFORMACE O PODNIKU SPD KROMĚŘÍŽ, A. S.	37
3.1 VÝROBNÍ PROGRAM	37
3.2 STRATEGIE SPOLEČNOSTI.....	38
3.3 ODBĚRATELÉ.....	38
3.4 STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA ODVĚTVÍ.....	38
3.5 VÝVOJ POČTU ZAMĚSTNANCŮ	39
3.6 SWOT ANALÝZA SPD KROMĚŘÍŽ, A. S.	39
4 FINANČNÍ ANALÝZA SPOLEČNOSTI	41
4.1 ABSOLUTNÍ UKAZATELE	41
4.1.1 Majetková a finanční struktura podniku (rozbor rozvahy).....	41
4.1.2 Analýza výnosů a nákladů (výkaz zisku a ztráty)	45
4.1.3 Analýza cash flow	49

4.2	ROZDÍLOVÉ UKAZATELE	50
4.3	POMĚROVÉ UKAZATELE	50
4.3.1	Analýza zadluženosti, majetkové a finanční struktury	51
4.3.2	Analýza likvidity	52
4.3.3	Analýza rentability	54
4.3.4	Analýza aktivity	56
4.3.5	Spider analýza	58
4.4	SOUHRNNÉ UKAZATELE	61
4.4.1	Z-skóre (Altmanův model)	61
4.4.2	Index IN05	62
4.4.3	EVA (Economic Value Added – ekonomická přidaná hodnota)	63
4.5	SOUSTAVY POMĚROVÝCH UKAZATELŮ	64
ZHODNOCENÍ FINANČNÍ SITUACE SPOLEČNOSTI SPD KROMĚŘÍŽ, A. S. A NÁVRH MOŽNÝCH OPATŘENÍ		66
ZÁVĚR		69
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY		70
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK		72
SEZNAM GRAFŮ		73
SEZNAM SCHÉMAT		74
SEZNAM TABULEK		75
SEZNAM PŘÍLOH		77

ÚVOD

Pro svou bakalářskou práci jsem si zvolila téma finanční analýza, v rámci které budu posuzovat finanční hospodaření podniku SPD Kroměříž, a. s. Finanční analýza umožňuje manažerům, podnikatelům, vlastníkům a investorům základní orientaci ve vykazovaných datech firem, jejich interpretaci a kvalifikování faktorů ovlivňující výsledky hospodaření firmy. Finanční analýza má vyjádřit činnost podniku z pohledu financí v různých oblastech, má ukázat na silná a slabá místa v hospodaření firmy, pomáhat korigovat krátkodobé plánování a být základem pro správnou strategii firmy do budoucnosti. Hlavním předpokladem je však umět správně vyhodnotit jednotlivé ukazatele a vyvodit z nich reálné cíle.

Bakalářská práce se skládá ze dvou částí, a to teoretické a praktické.

Začátkem teoretické části objasňuji, co to vlastně finanční analýza je a jaká je její historie. Jaké zdroje jsou zapotřebí a komu všemu slouží. V neposlední řadě se zaměřuji na jednotlivé metody finanční analýzy a na jejich charakteristiku.

V praktické části je stručné představení podniku SPD Kroměříž, a. s., kde popisuji obecný profil této společnosti, její předmět podnikání, hlavní odběratele, vývoj počtu zaměstnanců a charakteristiku odvětví OKEČ 31, do kterého podnik patří. Poté následuje samotné zpracování finanční analýzy, kterou jsem rozdělila do čtyř hlavních oblastí. První oblastí jsou absolutní ukazatele, druhou rozdílové ukazatele, do třetí oblasti patří poměrové ukazatele. Na závěr následují souhrnné ukazatele.

Poslední část práce je věnována hodnocení celkové finanční situace společnosti SPD Kroměříž, a. s. na základě vypočtených údajů s návrhem možných opatření a řešení, která by vedla ke zlepšení hodnot jednotlivých ukazatelů.

Celá má práce má vést k přiblížení problematiky finanční analýzy a její uplatnění v praxi. Finanční analýza je nástrojem na zhodnocení minulé a současné situace, za účelem navržení možných opatření a systému finančního řízení do budoucna.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 FINANČNÍ ANALÝZA

„Finanční analýza podniku je pojímána jako metoda hodnocení finančního hospodaření podniku, při které se získaná data třídí, agregují, poměřují mezi sebou navzájem, kvantifikují se vztahy mezi nimi, hledají kauzální souvislosti mezi daty a určuje se jejich vývoj. Tím se zvyšuje vypovídající schopnost zpracovávaných dat, zvyšuje se jejich informační hodnota.“ [11]

Finanční analýza je zaměřena na identifikaci problémů, silných a slabých stránek především hodnotových procesů podniku. Informace, které jsou získané pomocí finanční analýzy, umožňují dospět k určitým závěrům o celkovém hospodaření a finanční situaci podniku a představují podklady pro rozhodování jeho managementu. [5]

Finanční analýza patří k poměrně propracovaným součástem finančního řízení a předpokládá se její užití pro ziskově orientované firmy soukromého tržního sektoru. Jednotnost pohledu na různé typy firem je podtržena jejich chápáním jako systému. Finanční analýza je zvláštní druh analýzy, který má své specifické cíle. [5]

1.1 Historie vzniku finanční analýzy

Pokud budeme hledat historické kořeny finanční analýzy, dojdeme k poznání, že finanční analýza je tak stará, jak jsou staré samotné peníze. Je pochopitelné, že její metody a techniky byly poplatné době, ve které fungovaly. Nemůžeme srovnávat rozborů středověkých obchodníků prováděné bez jakýchkoli technických pomůcek s analýzami sestavovanými za pomoci výkonných počítačů. Postupem času dochází ke změně struktur a úrovně prováděných finančních analýz; jejich principy a důvody sestavování však zůstávaly stále stejné nebo velmi podobné.

Kolébkou moderních metod finanční analýzy jsou Spojené státy, kde bylo k tomuto tématu napsáno nejvíce teoretických prací a kde došla nejdál i praktická aplikace jednotlivých metod. Ve Spojených státech byly také na základě informací z účetních výkazů sestaveny odvětvové přehledy, které slouží jako měřítko pro porovnání jednotlivých podniků. Dalo by se říci, že většina dostupných publikací na našem trhu – pokud se nejedná přímo o překlady příslušných prací – je výrazně ovlivněna názory prezentovanými autory z anglosaské oblasti.

Z angličtiny pochází i samotný pojem „finanční analýza“ (angl. Financial Analysis), zatímco v kontinentální Evropě se spíše setkáme s pojmem „bilanční analýza“ (něm. Bilanzanalyse), nebo dokonce „bilanční kritika“ (něm. Bilanzkritik). I v české odborné literatuře byl zpočátku používán termín přejatý z němčiny (např. práce prof. dr. Pazourka „Bilance akciových společností“ z roku 1906). V době první republiky některé hospodářské časopisy zveřejňovaly bilanční analýzy účetních závěrek firem. Po druhé světové válce a zejména po roce 1989 byl tento pojem vytlačen angloamerickou finanční analýzou. I když si pod pojmem finanční analýza lze představit rozbor jakékoli ekonomické činnosti, ve které hrají rozhodující roli peníze a čas, vymezilo se postupem času chápání finanční analýzy ve smyslu rozboru finanční situace podniku, popřípadě celého odvětví nebo i celého státu. Při tomto rozboru se využívají účetní a statistické informace ze vzdálenější nebo bezprostřední minulosti, na druhé straně se pracuje i se současnými tendencemi a v některých případech i s predikcemi. Finanční analýza interpretuje finanční informace při posouzení výkonnosti a perspektivy firmy, mj. i ve srovnání s jinými firmami a s odvětvovým průměrem.

Finanční analýza původně vychází ze zobrazování rozdílů v účetních ukazatelích v absolutních, zejména peněžních hodnotách. Jako další vývojový krok bylo zavedeno zkoumání účetních výkazů jako informací pro hodnocení úvěruschopnosti podniků. V letech světové hospodářské krize ve 30. letech vstoupily do popředí otázky likvidity a přežití podniku. Konečně se obrátila pozornost také na rentabilitu a hospodárnost. [6]

1.2 Účel finanční analýzy

„Finanční analýza je nedílnou součástí finančního řízení, protože působí jako zpětná informace o tom, kam podnik v jednotlivých oblastech došel, v čem se mu jeho předpoklady podařilo splnit a kde naopak došlo k situaci, které chtěl předejít nebo kterou nečekal. Bylo by omylem domnívat se, že to, co už proběhlo, nelze nijak ovlivnit a je tedy zbytečné zabývat se propočty ukazatelů z minulých období. Výsledky finanční analýzy mohou totiž poskytnout cenné informace nejen pro vlastní potřebu firmy, ale i pro uživatele, kteří nejsou součástí podniku, ale jsou s ním spjati hospodářsky, finančně apod.“ [7]

Finanční analýza zahrnuje celou škálu metod přispívajících k řešení nejrůznějších rozhodovacích úloh. Z hlediska záměru ji členíme na:

- analýzu finančního postavení podniku, která globálně posuzuje finanční pozici podniku. Data pro tuto analýzu jsou čerpány z mnoha finančních i nefinančních zdrojů; mezi finančními informacemi zaujímají přední místo účetní výkazy finančního účetnictví včetně přílohy k nim.
- Analýzy spojené se specifickými rozhodovacími úlohami, které manažerům napomáhají při výběru vhodného řešení. Řízení každé oblasti je spojeno s množstvím rozhodovacích úloh, které překračují rámec finančního hlediska, např. činnosti vyžadující vklady prostředků (investice do dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, nákup cenných papírů pro dlouhodobé držení). [7]

1.3 Externí a interní finanční analýza

Finanční analýzu podniku členíme do dvou oblastí:

- **externí finanční analýza**, která vychází z veřejně dostupných finančních, zejména účetních informací,
- **interní finanční analýza**, která je synonymem pro rozbor hospodaření podniku; analytik má při tomto druhu analýzy k dispozici veškeré údaje z informačního systému podniku, tj. kromě informací z finančního účetnictví i údaje z účetnictví manažerského nebo vnitropodnikového (nákladového), z podnikových kalkulací, plánu, statistiky apod.

Rozlišení těchto dvou úrovní finanční analýzy je klíčové pro pochopení cílů, které se mají pomocí analýzy dosáhnout.

Obecným cílem finanční analýzy je poznat finanční zdraví firmy, identifikovat slabé stránky, které by mohly firmě v budoucnu působit menší či větší problémy, a naopak stanovit její silné stránky, o které by mohla v budoucnu opírat svou činnost.

Postup, kterým lze tohoto cíle dosáhnout, lze charakterizovat jako:

- a) zobrazení uplynulého vývoje finanční situace a finančního hospodaření podniku,
- b) určení příčin jejich zlepšení nebo zhoršení,
- c) volba nejvhodnějších směrů dalšího vývoje činnosti a usměrňování finančního hospodaření a finanční situace podniku.

Ne ve všech případech lze však dosáhnout naplnění všech výše uvedených cílů. Rozhodující je, kdo analýzu provádí a proč ji provádí.

Činnost finančního analytika můžeme srovnat s postupem lékaře vyšetřujícího jemu neznámého pacienta. Pokud lékař nemá k dispozici dřívější zdravotní dokumentaci, musí provést anamnézu – zjistit minulost pacienta, popř. jeho nejbližších příbuzných. Stejně tak analytik zkoumá minulý vývoj firmy na základě dostupných informací, zejména z dřívějších účetních výkazů, závěrek, výročních zpráv apod. Dalším krokem lékaře je vyšetření pacienta a stanovení diagnózy. Analytik zkoumá analogicky v tomto případě neaktuálnější informace a snaží se identifikovat stav, ve kterém se firma nachází v současné době. Kromě toho se snaží i určit příčiny, proč došlo ke zlepšení nebo zhoršení firemního finančního zdraví.

Zde však analogie mezi lékařem a finančním analytikem končí. Úkolem lékaře je pochopitelně pacienta léčit a vyléčit, není-li choroba nevléčitelná. Ne každý finanční analytik však má tuto možnost, nebo dokonce povinnost. Za finanční řízení firmy a za stav jejího finančního zdraví, který koneckonců z úrovně řízení firmy vyplývá, zodpovídá její management. Pokud finanční analýzu provádí sám management, je logické, že se z jejích výsledků poučí a bude v budoucnu v řídicí činnosti postupovat tak, aby neduhy firmy v příslušných oblastech odstranil. Dalším důvodem může být např. zjištění, zda si podnik může dovolit přijetí úvěru na plánovanou expanzi ve výrobě a prodeji, zejména z hlediska dodatečných finančních nákladů spojených s úvěrem.

Externí analytik nemá ani takové ambice, ani takové kompetence: analýzou se zabývá např. proto, aby na jejím základě stanovil bonitu firmy pro potenciální investory – pak je jejím výsledkem a současně závěrem investiční doporučení. Je-li tímto analytikem banka, bude se zejména zajímat o to, zda je firma likvidní a solventní.

Je zapotřebí zdůraznit, že jak externí, tak interní analytik používají ve své činnosti v podstatě stejných nástrojů a technik. [6]

1.4 Finanční zdraví podniku

Vycházíme z předpokladu, že všechny podniky se snaží jednak za všech okolností přežít a za druhé docílovat co nejlepších výsledků hospodaření, tj. maximalizovat rozdíl mezi svými výnosy a náklady.

Dlouhodobým cílem je trvalý a co největší zisk akcionářů popř. majitele. To znamená najít své místo na trhu a využít svých silných stránek (např. tradice s opravami leteckých přístrojů) a zlepšit slabé stránky (např. rezervy v jakosti). K tomu je třeba využívat moderní technologie, na které je potřeba peníze.

Pokud v podniku dochází k nepříznivému vývoji peněžních toků, může být ohrožen jeho život – jeho samotná existence. O finančně zdravém podniku můžeme mluvit tehdy, když nemá problémy se svou schopností včas uhrazovat splatné závazky.

Důležitou podmínkou finančního zdraví je i perspektiva dlouhodobé likvidity, tzn. aby schopnost uhrazovat splatné závazky byla zachována i v budoucnu. Dlouhodobou likviditu významně ovlivňuje poměr mezi cizími a vlastními zdroji v celkové finanční struktuře podniku. Menší podíl cizích zdrojů znamená menší zatížení fixními platbami a signalizuje menší zranitelnost podniku při výkyvech výsledků hospodaření směrem dolů. Tím je takový podnik i jistější investicí pro věřitele.

Dlouhodobá likvidita je však pouze jednou z podmínek finančního zdraví. Aby podniku někdo svěřil svůj kapitál, musí mít jistotu, že tento podnik dokáže jeho kapitál svou činností zhodnotit, jinými slovy, dokáže vytvářet svým podnikáním dostatečný přebytek výnosů nad náklady – zisk. Čím větší je výnosnost (rentabilita) kapitálu vloženého do podnikání, tím pevnější je finanční zdraví podniku.

Finanční zdraví je ovlivňováno:

- likviditou podniku,
- rentabilitou podniku, a to v daném stupni naléhavosti.

Podniky, které se těší pevnému zdraví, mají větší šanci, že získají bez problémů a za výhodných podmínek externí zdroje financování jak formou bankovních úvěrů, tak úspěšným prodejem podnikových obligací či emisí nových akcií. Finančně zdravý však je i takový podnik, který externí zdroje minimalizuje a je schopen svůj efektivní rozvoj zajistit pouze interními zdroji financování.

Pokud má podnik rostoucí problémy v peněžních tocích a zároveň klesá jeho výsledek hospodaření, nelze jeho finanční zdraví označit jinak než jako chatrné, s tím, že podnik může s velkou pravděpodobností skončit v úpadku.

Dalším pojmem používaným ve finanční analýze je finanční tíseň. Ta nastává tehdy, pokud má podnik tak velké potíže s likviditou, že je nemůže vyřešit bez výrazných změn v činnosti podniku a ve způsobu jeho financování.

Mezi finančním zdravím a finanční tísni lze pochopitelně vyzorovat i určité přechodové fáze: buď je podnik ziskový a přitom má problémy s likviditou (fáze růstu podniku), což je zejména v českých podnicích dost častým jevem, nebo vykazuje účetně ztrátu, ale jeho likvidita není bezprostředně ohrožena. [6]

1.5 Zdroje informací pro finanční analýzu

Údaje pro finanční analýzu lze čerpat z různých informačních zdrojů, které dělíme na tři hlavní skupiny:

1. Zdroje finančních informací – ty čerpají zejména z účetních výkazů finančního a vnitropodnikového účetnictví, informace finančních analytiků a manažerů podniku, výroční zprávy. Kromě těchto vnitřních zdrojů sem zahrnujeme i vnější finanční informace jako roční zprávy emitentů veřejně obchodovatelných cenných papírů, prospekty cenných papírů, burzovní zpravodajství apod.
2. Kvantifikované nefinanční informace – jde o oficiální ekonomickou a podnikovou statistiku, podnikové plány, cenové a nákladové kalkulace, další podnikové evidencie (produkce, poptávka a odbyt, zaměstnanost), rozborů budoucího vývoje techniky a technologie.
3. Nekvantifikované informace – zde řadíme zprávy vedoucích pracovníků, auditorů, komentáře manažerů, odborný tisk, nezávislá hodnocení a prognózy.

Většinu údajů pro potřeby finanční analýzy poskytuje finanční účetnictví. Základní datovou bázi tvoří účetnictvím prostřednictvím základních finančních výkazů - poskytuje tedy data a informace pro finanční rozhodování. Někdy se jejich vzájemný vztah charakterizuje tezí, že účetnictví je jazykem finančního řízení. Finanční účetní výkazy zachycují pohyb podnikových financí a majetku ve všech jejich formách a ve všech fázích podnikové činnosti, jsou rozhodující součástí účetní závěrky, která je tvořena ze tří částí a to:

- rozvahy,
- výkazu zisků a ztrát,

- přílohy.

Účetní výkazy se podřizují potřebám finančního řízení a finanční analýzy, účetní osnova volí soustavu účtů tak, aby umožňovala sestavovat výkazy s potřebnou vypovídací schopností o stavu likvidity a rentability a o důležitých příčinných souvislostech. Pro zpracování finanční analýzy je někdy nutné tyto výkazy určitým způsobem upravit. Problémem je, že analýza čerpá data z více či méně vzdálené minulosti. Proto se klade důraz na novelizace a odhady výsledků. Pokud se týká např. rozvahy, je zde problém, že nereflektuje aktuální hodnotu aktiv a pasiv. K určení realistické hodnoty musí být použit odhad, např. očištěné pohledávky z hlediska návratnosti, zásoby, jejichž hodnota by měla být založena na základě jejich prodejnosti, stálá aktiva na základě životnosti (reálné znehodnocení, ne standardní odpisy), apod.

„**Rozvaha** uvádí jednotlivé položky aktiv a pasiv, zachycuje stav majetku v podniku a zdrojů jeho krytí k určitému datu, většinou k poslednímu dni účetního období, v peněžním vyjádření.“

Výkaz zisků a ztrát uvádí, které náklady a výnosy se podílely za jednotlivé činnosti na tvorbě výsledku hospodaření běžného období, který je pak v rozvaze zobrazen jako jediný údaj. Slouží k posuzování schopnosti podniku zhodnocovat vložený kapitál. Za páteř účetnictví se považuje rozvaha, přesto z účetních výkazů publikovaných ve výroční zprávě je větší významnost přisuzována výkazu zisků a ztrát. Z ekonomických ukazatelů má výsledek hospodaření, resp. zisk nebo ztráta jednoznačnou prioritu. Zisk vykazovaný v ročních výkazech podniku může sice v hodnotovém vyjádření komplexně zobrazit kvalitu práce podniku za příslušné období, není však vždy spolehlivým ukazatelem úspěchu podniku a spolehlivou mírou úrovně jeho řízení.

Příloha k účetním výkazům je nedílnou součástí účetní závěrky. Obsahuje informace, které v rozvaze a výkazu zisků a ztrát nenalezneme. Příloha přispívá k objasnění skutečností, které jsou významné z hlediska externích uživatelů účetní závěrky, aby si mohli vytvořit správný úsudek o finanční situaci a výsledcích hospodaření podniku, provést srovnání s minulostí a odhadnout možný budoucí vývoj. Obsah ani forma přílohy nejsou striktně upraveny, ale její obsah je závazný a měla by obsahovat následující údaje:

- obecné údaje – charakteristiku podniku, jeho právní formu, organizační strukturu, počet zaměstnanců, kapitálové účasti apod.

- informace o používaných účetních metodách, obecných účetních zásadách a způsobu oceňování,
- doplňující údaje k účetním výkazům poskytující pro finanční analýzu závažné údaje týkající se dlouhodobého majetku jehož tržní ocenění se může výrazně odlišovat od jeho ocenění v účetnictví, informace o najímaném majetku, o rozdělení zisku,
- přehled o peněžních tocích (cash flow) je výkaz, který podává informaci o peněžních tocích za uplynulé účetní období, tj. o příjmech, výdajích a změně stavu peněžních prostředků. [1]

1.6 Uživatelé finanční analýzy

Informace týkající se finanční situace podniku jsou předmětem zájmu mnoha subjektů přicházejících tak či onak do kontaktu s daným podnikem. Finanční analýza je velmi důležitá pro akcionáře, věřitele a další externí uživatele, rovněž tak i pro podnikové manažery. Každá z těchto skupin má své specifické zájmy, s nimiž je spojen určitý typ ekonomických rozhodovacích úloh.

Výčet uživatelů finanční analýzy a jejich závěrů je velmi rozsáhlý a rozmanitý. Všichni uživatelé mají jedno společné, potřebují vědět, aby mohli řídit.

Podle toho, kdo provádí a potřebuje finanční analýzu ji dělíme do dvou oblastí:

- Externí finanční analýza, která je klíčem k interpretaci zveřejňovaných účetních výkazů. Podle externí analýzy posuzují externí uživatelé finanční důvěryhodnost podniku. Vychází ze zveřejňovaných finančních a účetních informací a jiných veřejně dostupných zdrojů. Základem finanční analýzy je analýza účetních výkazů, jak ji provádějí externí příjemci a uživatelé informací obsažených v účetní závěrce. Dosažená úroveň finančního zdraví slouží pro okolí jako signál, jaké má podnik vyhlídky na pokračující trvání a na rozvoj v příštích letech.
- Interní finanční analýza, která je prováděna podnikovými útvary a také i přizvanými nebo povolanými osobami jako např. auditory, ratingovými agenturami, oceňovateli, kterým jsou k dispozici všechny požadované interní informace, údaje finančního, manažerského nebo vnitropodnikového účetnictví, z podnikových kalkulací, statistiky, plánu apod. Podnikový management má k dispozici mnohem podrobnější spektrum finančních informací.

K externím uživatelům řadíme:

- investory,
- banky a jiné věřitele,
- obchodní partnery (odběratele a dodavatele),
- stát a jeho orgány,
- konkurenty.

K interním uživatelům řadíme:

- manažery,
- zaměstnance,
- odbory. [2]

2 METODY FINANČNÍ ANALÝZY

Rozvoj statistických, matematických a ekonomických věd umožnil, aby vznikla v rámci finanční analýzy celá řada metod hodnocení finančního zdraví firmy, které je možno s úspěchem aplikovat. Z metodologického hlediska je třeba si uvědomit, že při realizaci finanční analýzy musíme dbát na přiměřenost volby metod analýzy. Volba metody musí být učiněna s přihlédnutím na:

- Účelnost – znamená to, že musí odpovídat předem zadanému cíli. Finanční analytik pracuje vždy na zakázku a musí si tedy uvědomit, k jakému účelu má výsledná analýza sloužit. Na jednoduché otázky hledáme odpovědi na jednoduchých prostředcích analýzy. Neznamená to však, že budeme poskytovat dogmatické odpovědi. Je potřeba mít na paměti, že ne pro každou firmu se hodí stejná soustava ukazatelů nebo jedna konkrétní metoda. Interpretace musí být vždy provedena citlivě, ale s důrazem na možná rizika, která by z chybného použití analýzy plynuly.
- Nákladnost – protože analýza potřebuje čas a kvalifikovanou práci nese s sebou celou řadu nákladů, které by však měly být přiměřené návratnosti takto vynaložených nákladů, hloubka a rozsah analýzy musí odpovídat očekávanému ohodnocení rizik spojených s rozhodováním.
- Spolehlivost – tu nelze zvýšit rozšířením množství srovnávaných podniků, ale kvalitnějším využitím všech dostupných dat. Čím spolehlivější budou vstupní informace, tím spolehlivější by měly být výsledky z analýzy plynoucí.

Každá použitá metoda nejenže musí mít vždy zpětnou vazbu na cíl, který má splnit, ale zároveň by u každého analytika či analytické společnosti měla z profesionálního hlediska fungovat minimálně sebekontrola toho, zda skutečně použitá metoda nejlépe odpovídá vytýčenému cíli. [10]

2.1 Analýza absolutních ukazatelů

Základní vstupní data jsou pouze elementárním předpokladem proto, aby bylo možno zpracovat vlastní analýzu. Účetní výkazy, které tvoří převážnou část vstupních informací, obsahují údaje, které nazýváme absolutní ukazatele. Absolutní ukazatele dávají představu o rozměru jednotlivých jevů; podle toho, zda vyjadřují určitý stav nebo informují o údajích za určitý časový interval, hovoříme o veličinách stavových a tokových. Obsah výkazu roz-

vaha tvoří veličiny stavové, kde k určitému datu je uvedena hodnota majetku a kapitálu. Účetní výkaz zisků a ztrát i výkaz cash flow, uvádí veličiny tokové, tj. například kolik bylo dosaženo tržeb za uplynulé období.

Absolutní ukazatele tvoří základní východisko rozboru. Prvním postupovým krokem každé analýzy je zpracování vertikálního a horizontálního rozboru absolutních údajů. Jedná se o matematicky velmi jednoduché propočty.

Jestliže se jedná o analýzu horizontální, pak to znamená, že v čase jsou porovnávány jednotlivé položky; zjišťujeme, o kolik se absolutně změnila konkrétní položka, tj. rozdíl základního a běžného období, a dále, kolik tato změna činí v procentech. Horizontální analýza tedy informuje o základních pohybech v jednotlivých položkách účetních výkazů a o intenzitě tohoto pohybu.

Na horizontální analýzu, která sleduje vývoj jednotlivých položek účetních výkazů v čase, navazuje vertikální analýza, neboli rozbor struktury vyjádřené v procentech.

Na rozdíl od horizontální analýzy se zabývá vertikální analýza vždy jen jedním obdobím, ve kterém zkoumá, jak se na určité globální veličině podílely veličiny dílčí. Může se jednat například o vyjádření struktury aktiv, které představují 100%, a analytik zkoumá, jak se na celkové položce podílejí jednotlivé položky. Jestliže je pak propočtena struktura u konkrétního podniku za několik po sobě jdoucích období, je z ní patrné, k jakým pohybům například dochází v nastavení majetkové báze nebo kapitálové struktury. Tyto informace jsou velmi důležité, neboť je z nich patrné, co se vlastně v daném podniku odehrává, a lze porovnáním se srovnatelnými podniky usuzovat, do jaké míry se struktura blíží obvyklému standardu nebo v čem se odlišuje. [3]

2.2 Analýza rozdílových ukazatelů

„Rozdílové ukazatele získáme jako rozdíl dvou absolutních ukazatelů. Někdy se označují jako finanční fondy nebo fondy finančních prostředků.“

Pojem „fond“ se ve finanční analýze používá v jiném smyslu, než jak se vymezuje v účetnictví, tj. jako zdroj krytí aktiv, ve finanční analýze se fond chápe jako:

- a) agregace určitých stavových položek vyjadřujících aktiva nebo pasiva,

- b) rozdíl mezi určitými položkami aktiv na jedné straně a určitými položkami pasiv na straně druhé. Takový rozdíl se obvykle označuje jako čistý fond. Fondy finančních prostředků zde nejsou účetním termínem, ale pojmem finančního řízení.

Mezi nejčastěji používané fondy ve finanční analýze se řadí:

- čistý pracovní kapitál,
- čisté pohotové prostředky,
- čisté peněžní pohledávkové finanční fondy.

Čistý pracovní kapitál ČPK (net working capital) označovaný také jako provozní nebo provozovací kapitál je nejčastěji užívaným rozdílovým ukazatelem. Vypočítá se jako rozdíl mezi oběžnými aktivy (bez dlouhodobých pohledávek) a krátkodobými závazky, resp. dluhy, neboť k samotným krátkodobým závazkům musíme přidat i běžné bankovní úvěry a krátkodobé finanční výpomoci.

Obsah kategorie pracovní kapitál představuje oběžná aktiva očištěná o ty závazky podniku, které se musí v nejbližší době (do jednoho roku) uhradit. Také jej můžeme charakterizovat jako část oběžných aktiv, která je financována dlouhodobými zdroji (dlouhodobé závazky, dlouhodobé bankovní úvěry a vlastní kapitál podniku).

$$\text{ČPK} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobá pasiva (dluhy)}$$

Čisté pohotové prostředky ČPP (peněžní finanční fond) se počítají jako rozdíl mezi pohotovými peněžními prostředky a okamžitě splatnými závazky, přičemž pohotovými peněžními prostředky se rozumí peníze v hotovosti a na běžných účtech, někdy můžeme zahrnout i jejich ekvivalenty jako směnky, šeky, krátkodobé termínové vklady, krátkodobé cenné papíry, neboť v podmínkách fungujícího kapitálového trhu jsou rychle přeměnitelné na peníze. Výhodou ukazatele tohoto typu je jeho nízká souvislost s podnikovými oceňovacími technikami. Může však být nevědomky či záměrně ovlivněn časovým posunem plateb ve vztahu k okamžiku zjišťování likvidity zadržením nebo naopak dřívějším uskutečněním plateb. Publikované účetní závěrky neposkytují pro externí analytiku vstupní údaje pro výpočet tohoto ukazatele.

$$\text{ČPP} = \text{pohotové peněžní prostředky} - \text{okamžitě splatné závazky}$$

Čistý peněžní majetek ČPM (peněžně pohledávkový finanční fond) představuje určitou střední cestu mezi oběma výše uvedenými ukazateli, je konstruovaný tak, že vedle photo-

vých prostředků a jejich ekvivalentů zahrnuje do oběžných aktiv ještě krátkodobé pohledávky (bez nevymahatelných). Proto se nazývá peněžně pohledávkový finanční fond. [2]

$$\text{ČPM} = \text{oběžná aktiva} - \text{zásoby} - \text{nelikvidní pohledávky} - \text{krátkodobá pasiva}$$

2.3 Analýza poměrových ukazatelů

Zatímco vertikální a horizontální analýza sleduje vývoj jedné veličiny, poměrová analýza dává do „poměru“ položky vzájemně mezi sebou. Poměrové analýze se blíží vertikální analýza, která ale všechny položky vztahuje k nějaké položce celkové, neporovnává je však ve vzájemných relacích. Tím se nám představa o finanční situaci společnosti ukazuje v dalších souvislostech. Postupy poměrové analýzy se shrnují do několika skupin ukazatelů. Hovoříme o soustavě ukazatelů. Je tomu tak proto, že podnik je složitým organismem, k jehož charakteristice finanční situace nevystačíme jen s jedním ukazatelem. Aby mohl podnik dlouhodobě existovat, musí být nejen rentabilní, tj. přinášet užitek vlastníkům, ale i likvidní a přiměřeně zadlužený. [4]

2.3.1 Analýza zadluženosti, majetkové a finanční struktury

Ukazatele zde slouží jako indikátory výše rizika, jež firma podstupuje při určité struktuře vlastních a cizích zdrojů. Zadluženost však sama o sobě nemusí být negativní charakteristikou. Určitá výše zadlužení je většinou pro firmu užitečná. Každá firma by měla usilovat o optimální finanční strukturu, o nejvhodnější poměr vlastních a cizích zdrojů, protože ten rozhoduje o tom, „za kolik“ firma celkový kapitál pořídí. V konkrétních podmínkách teprve hlubší a komplexnější rozbor napoví, zda je struktura kapitálu vůči struktuře majetku optimální, či zda je podnik podkapitalizován nebo překapitalizován.

Podíl, ve kterém používá podnik jako zdroj svého financování dluhy, má tři důležité efekty:

- zvyšováním finančních zdrojů pomocí dluhu mohou vlastníci udržet kontrolu nad podnikem s relativně nízkou investicí,
- když podnik vydělává s vypůjčenými penězi více, než činí úrok za vypůjčené zdroje, výnosnost vlastního kapitálu se zvyšuje (působení finanční páky),
- věřitelé chápou vlastní kapitál jako bezpečnostní polštář. Jestliže vlastníci zajišťují malou proporcí celkového investovaného kapitálu, riziko nesou především věřitelé.

Analýza zadluženosti, majetkové a finanční struktury srovnává rozvahové položky a na základě toho určuje, v jakém rozsahu a pomocí jakých zdrojů jsou financována podniková aktiva. Potom se zaměřuje na ukazatele odvozené z položek výkazu zisku a ztráty a určí, kolikrát jsou náklady na cizí financování pokryty provozním ziskem. Tyto dva druhy poměrových ukazatelů jsou při posuzování kvality a bezpečnosti závazků podniku complementární.

Celková zadluženost

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{Cizí zdroje}}{\text{Aktiva celkem}}$$

Na základě tohoto ukazatele se posuzuje finanční struktura podniku z dlouhodobého hlediska. Lze ho používat pro posouzení schopnosti podniku, zvýšit své zisky využíváním cizího kapitálu. Ukazatele zadluženosti slouží i jako indikátory výše rizika, které podnik podstupuje použitím cizích zdrojů. Doporučená hodnota tohoto ukazatele se pohybuje mezi 30 a 60 %, ovšem závisí na odvětví, ve kterém společnost podniká.

Další ukazatele udávají obraz o finanční, příp. kapitálové struktuře:

Míra zadluženosti

$$\text{Míra zadluženosti} = \frac{\text{Cizí zdroje}}{\text{Vlastní kapitál}}$$

K posouzení zadluženosti se poměruje cizí a vlastní kapitál. Tento ukazatel je velice významný pro banku např. v případě žádosti o nový úvěr, zda úvěr poskytnout či ne. Pro toto posouzení je velice důležitý jeho časový vývoj, zda se podíl cizích zdrojů zvyšuje, či snižuje. Při výsledku a vývoji tohoto ukazatele nad 100 % bude asi pro banku takovýto klient velice rizikový. Ukazatel signalizuje bance a věřitelům, do jaké míry by mohli přijít o své nároky a akcionářům ukazuje riziko ztrát v případě likvidace společnosti.

Úrokové krytí

$$\text{Úrokové krytí} = \frac{\text{EBIT}}{\text{Nákladové úroky}}$$

Úrokové krytí charakterizuje výši zadluženosti pomocí schopnosti podniku splácet úroky. Tento ukazatel je velmi významný v případě financování cizími úročenými zdroji, zejména je potřebné věnovat zvýšenou pozornost jeho vývoji v případě nerovnoměrného vývoje

zisku před zdaněním z hlediska času. Pokud má ukazatel hodnotu 1, znamená to, že podnik je schopen splácet úroky i když má nulový zisk. Doporučená hodnota ukazatele je vyšší než 5.

Doba splácení dluhů

$$\text{Doba splácení dluhů} = \frac{\text{Cizí zdroje} - \text{rezervy}}{\text{Provozní cash flow}}$$

Ukazatel vyjadřuje dobu, za kterou je podnik schopen vlastními silami splatit své dluhy. Optimální je klesající trend ukazatele.

Krytí stálých aktiv

$$\text{Krytí stálých aktiv vlastním kapitálem} = \frac{\text{Vlastní kapitál}}{\text{Stálá aktiva}}$$

Výsledek a vývoj poměru vlastního kapitálu na dlouhodobém majetku vyšší než 1 udává, že podnik používá vlastní kapitál i ke krytí oběžných aktiv. Podnik tak dává přednost stabilitě před výnosem.

$$\text{Krytí stálých aktiv dlouhodobými zdroji} = \frac{\text{Vlastní kapitál} + \text{dlouh. cizí zdroje}}{\text{Stálá aktiva}}$$

Pokud je výsledek nižší než 1 musí podnik krýt část svého dlouhodobého majetku krátkodobými zdroji a podnik může mít problémy s úhradou svých závazků. Podnik je podkapitalizovaný. Zatímco při příliš vysokém poměru je sice podnik finančně stabilní, ale drahými dlouhodobými zdroji financuje příliš velkou část krátkodobého majetku – podnik je překapitalizován. [8]

2.3.2 Analýza likvidity

Charakterizuje schopnost firmy dostát svým závazkům. Úzce navazuje na ukazatele finanční závislosti. Likviditu definujeme jako souhrn všech potenciálně likvidních prostředků, které má firma k dispozici pro úhradu svých splatných závazků. Solventnost definujeme jako připravenost hradit své dluhy, když nastala jejich splatnost a je tedy jednou ze základních podmínek existence firmy. Existuje vzájemná podmíněnost likvidity a solventnos-

ti. Podmínkou solventnosti je, aby měla firma část majetku vázanu ve formě peněz. Jinými slovy je podmínkou solventnosti likvidita.

Ukazatele likvidity poměřují to, čím je možno platit (čítatel), tím, co je nutno zaplatit (jmenovatel). Rozdělují se podle likvidnosti položek aktiv dosazovaných do čitatele z rozvahy a zabývají se nejlídnější částí aktiv společnosti. Nevýhodou těchto ukazatelů je, že hodnotí likviditu podle zůstatku finančního majetku, ale ta v daleko větší míře závisí na budoucích cash flow. [12]

Likviditu podniku lze hodnotit pomocí následujících ukazatelů:

Ukazatel běžné likvidity (likvidita III. stupně)

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{Oběžná aktiva}}{\text{Krátk. závazky} + \text{krátk. BÚ} + \text{anuity dlouh. závazků a BÚ}}$$

Ukazatel běžné likvidity udává, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky podniku. To znamená, kolikrát je podnik schopen uspokojit své věřitele, kdyby proměnil veškerá svá oběžná aktiva v daném okamžiku v hotovost. Doporučená hodnota tohoto ukazatele je v rozmezí od 1,5 do 2,5. Při rovnosti oběžného majetku a krátkodobých závazků je podniková likvidita značně riziková.

Ukazatel pohotové likvidity (likvidita II. stupně)

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{Krátkodobé pohledávky} + \text{fin. majetek}}{\text{Krátk.závazky} + \text{krátk.BÚ} + \text{anuity dlouh.závazků a BÚ}}$$

Doporučená hodnota ukazatele je v rozmezí od 1 do 1,5. Při poměru tohoto ukazatele menším než 1 musí podnik spoléhat na případný prodej zásob.

Ukazatel okamžité likvidity (hotovostní likvidita, likvidita I. stupně)

$$\text{Hotovostní likvidita} = \frac{\text{Fin. majetek}}{\text{Krátk.závazky} + \text{krátk.BÚ} + \text{anuity dlouh.závazků a BÚ}}$$

Doporučená hodnota ukazatele je v rozmezí od 0,2 do 0,5. Vysoké hodnoty tohoto ukazatele svědčí o neefektivním využití finančních prostředků.

Podíl pracovního kapitálu na oběžných aktivech

$$\text{Podíl ČPK na OA} = \frac{\text{ČPK}}{\text{OA}}$$

Tento ukazatel charakterizuje krátkodobou finanční stabilitu podniku. Podíl pracovního kapitálu na oběžném majetku by měl dosahovat 30 – 50 %. [10]

2.3.3 Analýza rentability

Rentabilita je měřítkem schopnosti podniku vytvářet nové zdroje, dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu. Je formou vyjádření míry zisku, ziskovosti, která v tržní ekonomice slouží jako hlavní kritérium pro alokaci kapitálu. [1]

K nejčastěji používaným ukazatelům řadíme:

Rentabilita tržeb

$$\text{Rentabilita tržeb} = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Tržby}}$$

Tento ukazatel vyjadřuje schopnost podniku transformovat zásoby na hotové peníze. Ve vývojové řadě by tento ukazatel měl vykazovat stoupající tendenci. Za hospodářský výsledek je možné dosadit zisk po zdanění nebo EBIT.

Rentabilita celkového kapitálu

$$\text{Rentabilita celkového kapitálu (ROA)} = \frac{\text{EBIT}}{\text{Aktiva}}$$

Jedná se o důležitý ukazatel, který měří výkonnost nebo-li produkční sílu podniku.

Rentabilita vlastního kapitálu

$$\text{Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)} = \frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Vlastní kapitál}}$$

Měřením rentability vlastního kapitálu vyjadřujeme výnosnost kapitálu vloženého vlastníky podniku. Výsledek ukazatele by se měl pohybovat alespoň několik procent nad dlouhodobým průměrem úročení dlouhodobých vkladů. [8]

Rentabilita úplatného kapitálu

$$\text{Rentabilita úplatného kapitálu} = \frac{\text{EBIT}}{\text{VK} + \text{CZ}}$$

Rentabilita úplatného kapitálu vypovídá o tom, jak efektivně podnik využívá cizí úročený kapitál.

Rentabilita nákladů

$$\text{Rentabilita nákladů} = \frac{EBIT}{\text{Provozní náklady}}$$

Tento ukazatel vyjadřuje množství zisku vyprodukovaného na 1 Kč nákladů. Pro srovnání můžeme počítat i rentabilitu výnosů, která je dána poměrem zisku před zdaněním a úroky a výnosů.

Multiplikátor vlastního kapitálu

Rentabilitu vlastního kapitálu je ovlivňována celou řadou činitelů. Důležitou roli zde hraje relace mezi vlastním a cizím kapitálem, která se označuje jako stupeň zadlužení, a vypočítá se následujícím vztahem:

$$RVK = \frac{EBT}{A} \times \frac{T}{A} \times \frac{EBT}{EBIT} \times \frac{A}{VK} \times \frac{\check{C}Z}{EBT}$$

Kde:

$EBIT / T$ = provozní ziskovost tržeb

T / A = obrat celkových aktiv

$EBT / EBIT$ = úroková redukce zisku

A / VK = finanční páka

$\check{C}Z / EBT$ = daňová redukce zisku

Úroková redukce zisku a finanční páka jsou dva faktory, které působí protichůdně. V případě zvyšování podílů cizích zdrojů roste ukazatel finanční páky, který působí pozitivně na rentabilitu vlastního kapitálu, avšak zvýšení podílů cizích zdrojů působí také na zvýšení úroků, které musí podnik platit za použití cizích zdrojů. Tyto úroky snižují podíl zisku plynoucího investorům, a způsobují pokles ukazatele úrokové redukce zisku, a tím i pokles rentability vlastního kapitálu.

Součinem těchto dvou faktorů, tedy finanční páky a úrokové redukce zisku lze vyjádřit jejich společný vliv na rentabilitu vlastního kapitálu, kolikrát je jmění kmenových akcionářů posíleno použitím cizích zdrojů financování (dluhů). Má platit:

$$\frac{EBT}{EBIT} \times \frac{A}{VK} > 1$$

Výsledné hodnoty větší než 1 znamenají, že zvyšování podílu cizích zdrojů má pozitivní vliv na rentabilitu vlastního kapitálu akcionářů. [9]

2.3.4 Analýza aktivity

Ukazatele aktivity jsou využívány především pro řízení aktiv, umožňují vyjádřit, kvantifikovat, jak účinně, intenzivně a rychle podnik využívá svůj majetek. Informují, jak podnik využívá jednotlivé majetkové části, zda disponuje nějakými kapacitami, které zatím nejsou podnikem příliš využívány, nebo naopak příliš vysoká rychlost obratu může být signálem, že podnik nemá dostatek produktivních aktiv a z hlediska budoucích růstových příležitostí nebude mít možnost pro jejich realizaci.

Z technického hlediska je aktivita charakterizována dvěma typy ukazatelů aktivity v těchto podobách:

- rychlost obratu (obrat) – vyjadřuje počet obrátek, tj. kolikrát se určitá položka či skupina položek „obrátlí“ v tržby, resp. přemění do jiné položky (skupiny položek) za určité období (obvykle jeden rok). Vyjadřuje, kolikrát hodnota podnikového výkonu (tržeb, výnosů) převyšuje hodnotu určité položky aktiv.
- Doba obratu – vyjadřuje délku období, které je nutné k uskutečnění jednoho obratu, vyjádřenou v časové měrné jednotce (obvykle ve dnech). Doba obratu též udává tzv. relativní vázanost kapitálu ve formě určitého aktiva. Relativní proto, že nelze zjistit dobu vázanosti zpravidla absolutně, ale pouze poměrně, tj. relativně ve vztahu k určité obratové veličině. [2]

Mezi nejpoužívanější ukazatele aktivity patří:

V oblasti aktiv:

$$\text{Obrat aktiv} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Celková aktiva}}$$

$$\text{Doba obratu aktiv} = \frac{\text{Celková aktiva}}{\text{Tržby na 1 den}}$$

Obrat aktiv měří efektivnost využívání celkových aktiv. Udává, kolikrát se celková aktiva obrátí do tržeb za rok.

V oblasti zásob:

$$\text{Obrat zásob} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Zásoby}}$$

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{Zásoby}}{\text{Tržby na 1 den}}$$

Obrat zásob je definován jako poměr tržeb a průměrného stavu zásob všeho druhu. Doba obratu zásob je poměrem průměrného stavu zásob a průměrných denních tržeb, resp. nákladů, jednodušeji lze výpočet provést tak, že vydělíme počet dnů v roce (365) obratem zásob.

V oblasti pohledávek:

$$\text{Obrat pohledávek} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Pohledávky}}$$

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{Pohledávky}}{\text{Tržby na 1 den}}$$

Doba obratu pohledávek vyjadřuje dobu, po kterou jsou peněžní prostředky vázány ve formě pohledávek, resp. za jak dlouhé období jsou pohledávky v průměru splaceny. Tato doba by měla být co nejmenší, avšak je nutné ji srovnávat s dobou splatnosti dohodnutou s odběrateli.

V oblasti závazků:

$$\text{Obrat závazků} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Závazky}}$$

$$\text{Doba obratu závazků} = \frac{\text{Závazky}}{\text{Tržby na 1 den}}$$

Ukazatel doby obratu závazků vyjadřuje platební morálku daného podniku. Dle pravidla solventnosti by tato doba měla být delší než doba obratu pohledávek. Srovnáním těchto dvou hodnot získáme přehled o počtu dní, po něž podnik zadržuje určité množství peněžních prostředků. [2], [8]

2.4 Souhrnné ukazatele

Souhrnné ukazatele se snaží vyjádřit souhrnně finanční pozici a finanční zdraví podniku. Jejich vypovídací schopnost je ovšem omezená – podnik je příliš složitý systém a vyjádření pomocí jednoho čísla je problematické. [9]

2.4.1 Z-skóre (Altmanův model)

„Altmanův model bankrotu (index důvěryhodnosti, Z-skóre) patří mezi nejznámější a nejpoužívanější modely. Vychází z tzv. diskriminační analýzy a vypovídá o finanční situaci podniku. Pokud je hodnota Z vyšší než 2,99, má firma uspokojivou finanční situaci, při Z = 1,81 až 2,99 nevyhraněnou finanční situaci a při Z menší než 1,81 má velmi silné finanční problémy.“

$$\text{Z-skóre} = 1,2 \cdot X_1 + 1,4 \cdot X_2 + 3,3 \cdot X_3 + 0,6 \cdot X_4 + 1,0 \cdot X_5$$

kde: X_1 = Pracovní kapitál/Aktiva

X_2 = Nerozdělené zisky/Aktiva

X_3 = EBIT/Aktiva

X_4 = Tržní hodnota vlastního kapitálu/Cizí zdroje

X_5 = Tržby/Aktiva

Tyto hodnoty vah odpovídají modelu z roku 1968. V roce 1983 byly tyto váhy upraveny i pro společnosti obchodované na veřejných trzích:

$$\text{Z-skóre} = 0,717 \cdot X_1 + 0,847 \cdot X_2 + 3,107 \cdot X_3 + 0,420 \cdot X_4 + 0,998 \cdot X_5$$

„Použití tohoto ukazatele v podmínkách české ekonomiky je problematické a to z těchto důvodů:

- malá vypovídací schopnost jednotlivých ukazatelů, zejména určení tržní hodnoty vlastního kapitálu. Problémy nastávají i u podniků, které nejsou veřejně obchodovány. V tomto případě je vhodné přidršet se pro určování tržní hodnoty vlastního kapitálu konzervativního odhadu, který bere tržní hodnotu jako pětinasobek ročního cash flow podniku.

- V indexu není obsažena problematika vysoké platební neschopnosti, která je v současnosti velkým problémem naší ekonomiky. To je možné řešit dodáním další proměnné do Altmanova indexu“:

$$Z\text{-skóre} = 1,2 \cdot X_1 + 1,4 \cdot X_2 + 3,3 \cdot X_3 + 0,6 \cdot X_4 + 1,0 \cdot X_5 - 1,0 \cdot X_6$$

kde: X_6 = závazky po lhůtě splatnosti/výnosy. Kritéria vyhodnocení se nemění. [7]

2.4.2 Index IN

Index důvěryhodnosti je dalším z nejčastěji používaných vícerozměrných modelů. Inka Neumaierová s Ivanem Neumaierem sestavili tři různé indexy důvěryhodnosti IN. Jsou to indexy IN95 (stanoven pro české podmínky), index IN99 (bonitního charakteru) a index IN01, který spojuje východiska obou předchozích indexů.

Budu definovat pouze index IN01, který jsem použila i v analytické části.

$$IN01 = 0,13 \cdot \text{Aktiva/cizí zdroje} + 0,04 \cdot \text{EBIT/nákl.úroky} + 3,92 \cdot \text{EBIT/Aktiva} + 0,21 \cdot \text{Výnosy/Aktiva} + 0,09 \cdot \text{Oběžná aktiva}/(\text{krátkodobé závazky} + \text{krátkodobé bankovní úvěry})$$

Hodnota indexu větší než 1,77 znamená, že podnik tvoří hodnotu, hodnota indexu menší než 0,75 znamená, že podnik má problémy a v rozmezí hodnot 1,77 až 0,75 je šedá zóna. [7]

2.4.3 EVA (Economic Value Added – ekonomická přidaná hodnota)

Podstatou tohoto ukazatele je, že výše ekonomického zisku se značně liší od zisku, který se vykazuje v účetnictví. V účetním zisku jsou zachyceny náklady na cizí kapitál, ale ne náklady na vlastní kapitál (akcionáři očekávají a požadují ze svého kapitálu určitý výnos). Ten není určen přesnou mírou, jako je úroková míra, ale musí být odhadnut. Mimo jiné faktory má na něj vliv riziko daného podnikání, úroková míra bank, výnosnost bezrizikových investic aj.

EVA představuje rozdíl mezi tzv. operativním ziskem po zdanění a náklady na použitý kapitál, tj. přebytek zisku po odečtení oportunitních nákladů na dlouhodobě vázaný kapitál. Koncepce EVA v sobě obsahuje to, že cílem podnikání je vytváření ekonomické přidané hodnoty. To znamená, že ukazatel EVA měří, jak společnost za dané období přispěla svými aktivitami ke zvýšení či snížení hodnoty pro své akcionáře. Koncept EVA spočívá na tzv. ekonomickém modelu. Nezbytným krokem je tedy konverze účetního modelu (tj. zobrazení

hospodářské situace v účetnictví) na model ekonomický (tj. takové zobrazení ekonomické reality, které se blíží pohledu kapitálového trhu).

Pro orientační výpočet EVA lze použít následující vztahy:

$$EVA = \check{C}Z - r_e * VK$$

$\check{C}Z$ = čistý zisk

r_e = náklady na vlastní kapitál

VK = vlastní kapitál

Jinými slovy jej můžeme vysvětlit jako rozdíl rentability vlastního kapitálu (ROE) a náklady na vlastní kapitál (r_e) vynásobený vlastním kapitálem:

$$EVA = (ROE - r_e) * VK = ROE * VK - r_e * VK = \check{C}Z - r_e * VK$$

Ke stejnému výsledku dojdeme též při tomto postupu:

$$EVA = EBIT \times (1 - T) - (WACC \times C)$$

kde: $WACC$ – vážený průměr nákladů kapitálu

C – velikost kapitálu (nesoucí náklad) vázaného v podniku [7]

2.5 Soustavy poměrových ukazatelů

Pro usnadnění vysvětlení vzájemných souvislostí mezi jednotlivými ukazateli používanými ve finanční analýze lze použít soustav poměrových ukazatelů.

Každý z poměrových ukazatelů hodnotí stav podniku nebo jeho vývoj jedním číslem. Ekonomický proces je však velmi složitý a ukazatelů je proto velmi mnoho. Pro usnadnění obtížné analýzy se vytváření soustavy ukazatelů. Ovšem ne jakýkoliv soubor ukazatelů můžeme označit za soustavu. Soustavou se ukazatele stávají tehdy, existují-li mezi nimi vzájemné souvislosti a závislosti. Výběr ukazatelů, které jsou do soustavy zahrnuty, závisí na cíli a hloubce rozboru. [7]

Z hlediska klíčového postavení ukazatele rentability vlastního kapitálu, je vhodné tento ukazatel rozložit např. tak, jak je uvedeno na následujícím schématu č. 1. [9]

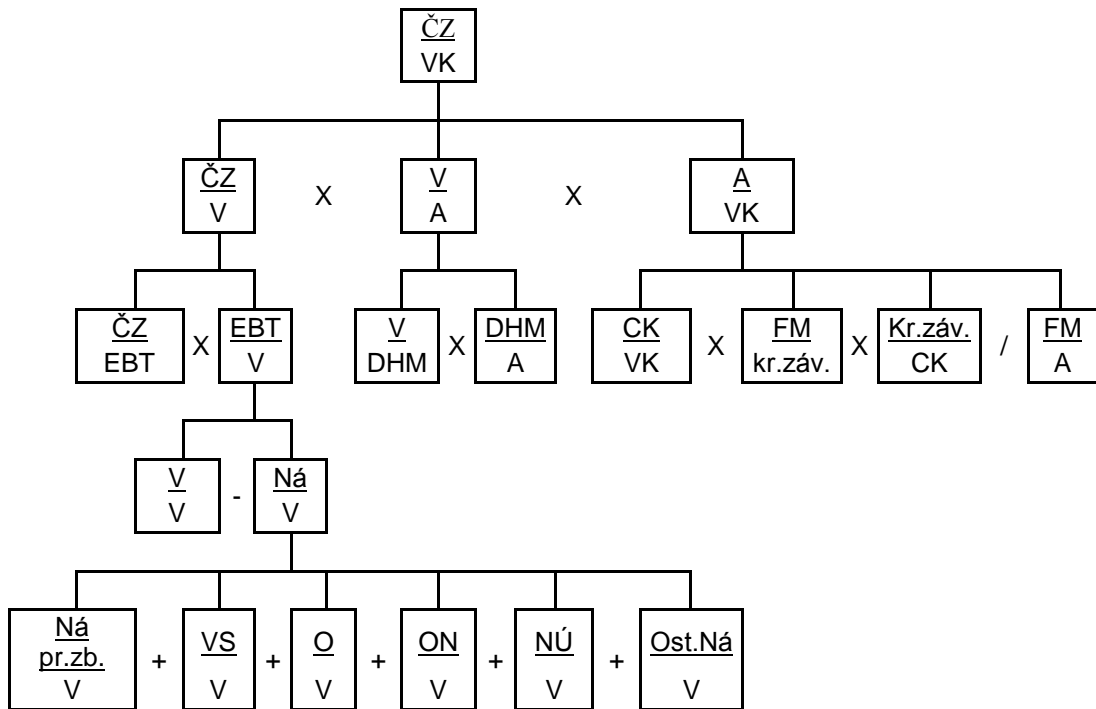

Schéma 1: Rozklad rentability vlastního kapitálu [9]

ČZ = čistý zisk, VK = vlastní kapitál, V = výnosy, A = aktiva, EBT = zisk před zdaněním, DHM = dlouhodobý hmotný majetek, CK = cizí kapitál, FM = finanční majetek, Kr.záv. = krátkodobé závazky, Ná = náklady, Ná pr.zb. = náklady na prodané zboží, VS = výkonová spotřeba, O = odpisy, ON = osobní náklady, NÚ = nákladové úroky, ost. N = ostatní náklady. [9]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 ZÁKLADNÍ INFORMACE O PODNIKU SPD KROMĚŘÍŽ, A. S.

SPD Kroměříž (dříve Magneton-SPD) je dlouholetý výrobce letecké, speciální a civilní techniky. Společnost, která byla založena v roce 1999 osamostatněním závodu speciální a letecké techniky MAGNETONu a.s. a zabývá se strojírenskou elektromontážní výrobou, která slouží především pro potřeby automobilového a leteckého průmyslu.

Ve výrobním sortimentu je významným způsobem zastoupena také výroba a opravy přístrojů pro speciální techniku. Důležitý podíl tvoří výroba spínacích přístrojů (tzv. minirelé a spínacích skříněk).

Jedním ze segmentů je zakázková strojní (malosériová) výroba podle konkrétních požadavků zákazníků (třískové obrábění, broušení, lisování, svařování vč. Hliníku a nerezových ocelí).

Firma dodává své výrobky pro zákazníky jak z České republiky, tak ze zahraničí. Některé dodávky jsou realizovány přímo a část prostřednictvím firem se zahraniční účastí. Koncové země jsou např. Německo, Anglie, USA, Indie atd.

Pro výrobu a opravy leteckých přístrojů byla firma certifikována podle evropských leteckých norem EASA. [14]

3.1 Výrobní program

LETECKÁ TECHNIKA: Zapalovací magneta, spouštěče, dynama, regulátory, relé, bzučáky.

SPECIÁLNÍ VÝROBA: Releové skříně, triodové skříně, odporové skříně, ovládací pulty, kabely, omezovače, zesilovače, gyrotechmetry, napájecí filtry, řídicí bloky, elektromotory, gyrobloky, filtry, regulátory.

STYKAČE: Stykače na stejnosměrné napětí 12 – 48 V, popř. dle potřeb zákazníka s max. zatížením 40 – 400A.

MINIRELÉ: Automobilová relé – spínací, rozpínací a přepínací o jmenovitém napětí 6, 12, 24V a max. zatížení 5 – 40A. Uchycení pomocí pětibodového ISO konektoru.

SPÍNACÍ SKŘÍŇKY: Jsou určeny k zapínání nebo přepínání elektrických spotřebičů (světlo­mety, startér, zapalování) a to zejména u motocyklů a traktorů.

OSTATNÍ: Motorčky naftového topení, vodotěsné stykačové skříně, elektromagnety, dálkové odpojovače baterie, polovodičové regulátory, motor navijáku. [14]

3.2 Strategie společnosti

Na přelomu loňského a letošního roku se podařilo zvrátit pokles produkce a dochází k mírnému zvyšování objemů přijatých zakázek.

Strategií hospodářské činnosti je zlepšení finanční situace a posílení pozice na trhu.

3.3 Odběratelé

Mezi významné odběratele firma řadí: PAL Magneton a. s., ZETOR TRACTORS a. s., VENUS – Project Ltd. Hong-kong, EXCALIBUR ARMY, spol. s. r. o., SEIMEX FUTURE Nový Jičín, Forschner PTZ, S.H.I., s. r. o. Kojetín, E.V.V. Kroměříž, S.O.H. Žilina, SEIMEX a. s. a LOM Praha.

3.4 Stručná charakteristika odvětví

Společnost SPD Kroměříž, a. s. můžeme zařadit podle klasifikace odvětvových a ekonomických činností do OKEČ DL (Výroba elektrických a optických přístrojů a zařízení DL), přesněji OKEČ 31. Podkladem pro charakteristiku odvětví byly materiály MPO – Panorama českého průmyslu 2008. Od roku 2009 přechází MPO na zařazení CZ-NACE, kde je společnost řazena jako 255000.

Toto odvětví je charakteristické širokým spektrem nabídky výrobků, určených především k využití ve zpracovatelském průmyslu, ve výrobě a rozvodu elektrické energie, dopravě, stavebnictví, ale i ve spotřebitelské sféře. Největší část sortimentu tvoří již tradičně elektromotory, generátory a transformátory. Dále také elektrické vybavení a elektrická rozvodná a spínací zařízení. Celé odvětví je nezbytnou částí zpracovatelského průmyslu.

Vývoj tržeb se během období let 2000 až 2008 velmi měnil. V tomto období zaznamenal růst až o téměř 22%, ale také pokles o 4%. Podíl odvětví OKEČ 31 na celém zpracovatelském průmyslu zpočátku kolísal, ale později se ustálil na mírném růstu.

Toto odvětví má v české ekonomice velmi silný růstový potenciál díky know-how v oblasti dodávek technologií pro energetiku, po kterých se v příštích letech očekává výrazný vzrůst poptávky.

Celkově by zaměstnanost v tomto odvětví mohla v období 2008 – 2010 vzrůst až o 7,6%. Největší nárůst se dá očekávat v oblasti optické, zdravotnické a automatizační techniky a také ve výrobě elektromotorů, generátorů a transformátorů. Nárůst zaměstnanosti v těchto oborech by měl převýšit pokles počtu pracovních míst v ostatních částech tohoto odvětví a také úbytek části pracovních sil v jednodušších montážních provozech. [15]

3.5 Vývoj počtu zaměstnanců

Z hlediska struktury zaměstnanců je vývoj počtu řídicích pracovníků a ostatních pracovníků ve firmě SPD Kroměříž, a. s. následující (viz. tab. 1).

Tab. 1: Vývoj počtu zaměstnanců [zdroj vlastní]

	2006	2007	2008	2009
Řídící pracovníci (ŘP)	2	2	2	2
Ostatní (O)	48	55	66	57
Celkem	50	57	68	59
Poměr O/ŘP	24,0	27,5	33,0	28,5

Od roku 2005 podnik započal se seriózní podnikatelskou aktivitou, což se plně projevilo až v roce 2007, kdy získal nové zakázky a začal se odpoutávat od mateřské firmy. Tento rozvoj byl výrazně utlumen krizí v roce 2009.

3.6 SWOT analýza SPD Kroměříž, a. s.

<p>Silné stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - široký sortiment výrobků - vysoká kvalita výrobků - získaný certifikát podle evropských leteckých norem EASA 	<p>Slabé stránky:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vysoké investice na nové stroje - stárnoucí strojní zařízení
<p>Příležitosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozšířit působnost podnikání v rámci 	<p>Hrozby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nová konkurence

zemí EU	
- vyšší prodej na zahraniční trhy	- pokles tržeb
- modernizace strojního vybavení	- snížení velikosti jednotlivých zakázek
- příznivý vliv kurzu měny	- změny cen vstupních materiálů a surovin
- další propracování systému kvality	- nepříznivý vliv kurzu měny
	- podcenění systému kvality
	- vysoký podíl lidské práce

Některé body jsou na obou stranách, ale musíme s nimi počítat tak, aby byl podnik pokud možno připraven na tu horší eventualitu. Pokud je export či import podstatný, jsou podstatné i dopady.

4 FINANČNÍ ANALÝZA SPOLEČNOSTI

V této části se budu zabývat finanční analýzou společnosti SPD Kroměříž, a. s. v letech 2006 – 2009. Při analýze je vždy primární analýza účetních výkazů, tzn. rozvahy, výkazu zisku a ztráty a výkazu cash flow a jejich porovnání s obrazem průměrného podniku v odvětví. Mým hlavním úkolem bylo zhodnotit všechny složky rovnováhy podniku: zadluženost, likviditu, rentabilitu a aktivitu. Můj závěr měl shrnout dosavadní finanční pozici podniku, zjistit chyby a doporučit nápravná opatření do budoucích období.

4.1 Absolutní ukazatele

Pro analýzu absolutních ukazatelů budu využívat údajů z účetních výkazů, tzn. rozvahy, výkazu zisku a ztrát a výkazu o peněžních tocích cash flow.

4.1.1 Majetková a finanční struktura podniku (rozběr rozvahy)

Základní informace o majetkové struktuře firmy nám poskytne pohled na jednotlivé položky aktiv v rozvaze. Pro přesnější posouzení bude využita jednak vertikální analýza majetkové struktury (je nezávislá na meziroční inflaci a umožňuje srovnání výsledků analýzy z různých let) a rovněž také horizontální analýza, která pomáhá zachytit stav jednotlivých položek v čase. Procentuální rozběr položek majetkové a finanční struktury je uveden v tab. 2 a 3, vývojové trendy u majetkové a finanční struktury jsou uvedeny v tabulkách 4 a 5.

Tab. 2: Procentuální rozběr položek majetkové a finanční struktury

– SPD Kroměříž, a. s. [zdroj vlastní]

(v tis. Kč)	2006		2007		2008		2009	
AKTIVA CELKEM	31536	100%	33842	100%	35840	100%	30354	100%
Dlouhodobý majetek	13959	44%	13557	40%	13069	36%	11784	39%
Oběžná aktiva	17262	55%	19153	57%	22705	63%	18554	61%
Časové rozlišení	315	1%	1132	3%	66	0%	16	0%
PASIVA CELKEM	31536	100%	33842	100%	35840	100%	30354	100%
Vlastní kapitál	17610	56%	17844	53%	17951	50%	14879	49%
Cizí zdroje	13922	44%	15998	47%	17889	50%	15475	51%
Časové rozlišení	4	0%	0	0%	0	0%	0	0%

Tab. 3: Procentuální rozbor položek majetkové a finanční struktury – ODVĚTVÍ [zdroj vlastní]

(v mil. Kč)	2006		2007		2008	
AKTIVA CELKEM	93633	100%	105883	100%	101782	100%
Dlouhodobý majetek	41095	44%	46369	44%	47673	47%
Oběžná aktiva	52135	56%	58794	56%	53393	52%
Časové rozlišení	403	0%	720	1%	714	1%
PASIVA CELKEM	93633	100%	105883	100%	101782	100%
Vlastní kapitál	43706	47%	50628	48%	45299	45%
Cizí zdroje	48407	52%	54629	52%	56002	55%
Ostatní pasiva	1519	2%	625	1%	480	0%

Tab. 4: Vývojové trendy položek majetkové a finanční struktury – SPD Kroměříž, a. s. [zdroj vlastní]

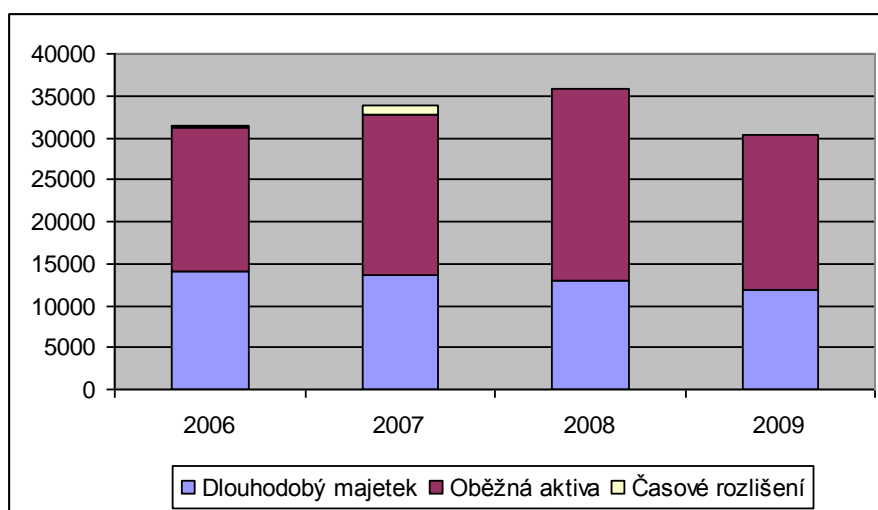
(v tis. Kč)	2006	2007	07/06	2008	08/07	2009	09/08	09/06
AKTIVA CELKEM	31536	33842	7%	35840	6%	30354	-15%	-4%
Dlouhodobý majetek	13959	13557	-3%	13069	-4%	11784	-10%	-16%
Oběžná aktiva	17262	19153	11%	22705	19%	18554	-18%	7%
Časové rozlišení	315	1132	259%	66	-94%	16	-76%	-95%
PASIVA CELKEM	31536	33842	7%	35840	6%	30354	-15%	-4%
Vlastní kapitál	17610	17844	1%	17951	1%	14879	-17%	-16%
Cizí zdroje	13922	15998	15%	17889	12%	15475	-13%	11%
Časové rozlišení	4	0	-100%	0	0%	0	0%	-100%

Tab. 5: Vývojové trendy položek majetkové a finanční struktury – ODVĚTVÍ [zdroj vlastní]

(v mil. Kč)	2006	2007	07/06	2008	08/07	08/06
AKTIVA CELKEM	93633	105883	13%	101782	-4%	9%
Dlouhodobý majetek	41095	46369	13%	47673	3%	16%
Oběžná aktiva	52135	58794	13%	53393	-9%	2%
Časové rozlišení	403	720	79%	714	-1%	77%
PASIVA CELKEM	93633	105883	13%	101782	-4%	9%
Vlastní kapitál	43706	50628	16%	45299	-11%	4%
Cizí zdroje	48407	54629	13%	56002	3%	16%
Ostatní pasiva	1519	625	-59%	480	-23%	-68%

Podrobnější informace o vývojových trendech a procentuálním rozboru majetkové a finanční struktury společnosti SPD Kroměříž, a. s. nalezneme v příloze P I a P III, a odvětví nalezneme v příloze P II a P IV.

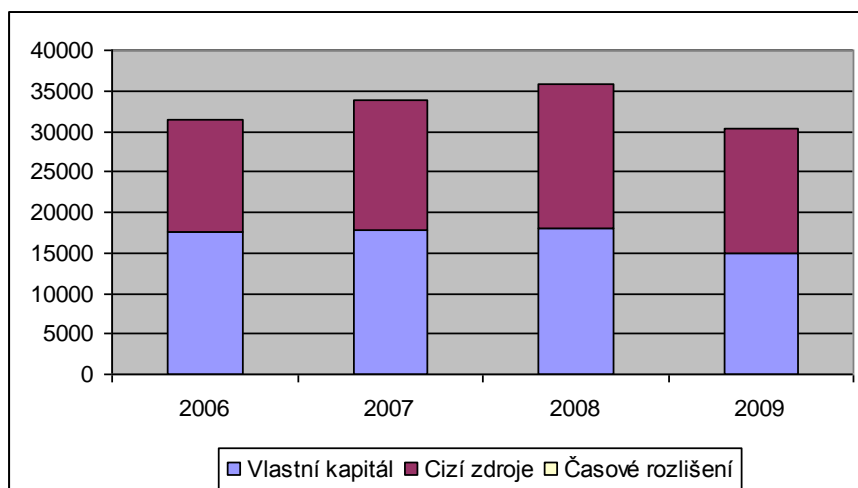
Celková aktiva u podniku SPD Kroměříž, a. s. se pohybují od 30 mil. Kč až po 35 mil. Kč, přičemž v posledním sledovaném roce dosahují hodnoty 30 mil. Kč. Aktiva do roku 2008 postupně rostla, ale v roce 2009 došlo k velkému poklesu. Podíl dlouhodobého majetku naopak první tři roky klesá, a ve čtvrtém roce vzroste. Podnik nemá žádný dlouhodobý nehmotný a finanční majetek. Majetková struktura podniku je tvořena převážně oběžným majetkem, stejně jako u odvětví. Největší podíl na tom mají zásoby, které tvoří v roce 2006 32% a v roce 2009 tvoří až 51% celkových aktiv. Krátkodobé pohledávky byly v letech 2006 – 2008 okolo 20%, ale v roce 2009 velmi klesly, až na 9%. Současně také klesly závazky a z toho plyne i zvýšení procenta zásob. Mimo krizi zde působil také sortimentní vliv, kdy vypadly zakázky pro Zetor, které byly sice objemné, ale i materiálově velmi náročné. V přidané hodnotě se téměř neodrazily. V grafu 1 je znázorněna struktura aktiv společnosti.

Graf 1: Struktura aktiv společnosti SPD Kroměříž,

a. s. (v tis. Kč) [zdroj vlastní]

U vývoje finanční struktury je důležitá skutečnost, že položka vlastního kapitálu každým rokem stále klesá. V roce 2006 je společnost ztrátová, následující dva roky je zisková a v roce 2009 je opět ve ztrátě. Neuhrazená ztráta minulých let se postupně zmenšuje. Podíl vlastního kapitálu na celkových pasivech je téměř stejný jako podíl cizích zdrojů. Z cizích zdrojů jsou nejdůležitější krátkodobé závazky, které tvoří v roce 2006 23%, v roce 2007 30%, 2008 31% a v roce 2009 23% celkových pasiv. Poměr vlastního kapitálu i cizích zdrojů je velmi podobný odvětví. V následujícím grafu 2 je znázorněna struktura pasiv společnosti.

Graf 2: Struktura pasiv společnosti SPD Kroměříž,
a. s. (v tis. Kč) [zdroj vlastní]

Tab. 6: Poměr pohledávek (závazků) po lhůtě splatnosti na celkových pohledávkách (závazcích) delší než 180 dní – SPD Kroměříž, a. s. [zdroj vlastní]

(v tis. Kč)	2006	2007	2008	2009
Pohledávky po splatnosti	101	280	287	0
Celkové pohledávky	6404	6771	8047	2867
Poměr	1,58%	4,14%	3,57%	0,00%
Závazky po splatnosti	63	33	2	163
Celkové závazky	7367	10391	10806	6895
Poměr	0,86%	0,32%	0,02%	2,36%

Tab. 7: Poměr pohledávek (závazků) po lhůtě splatnosti na celkových pohledávkách (závazcích) delší než 180 dní – ODVĚTVÍ [zdroj vlastní]

(v mil. Kč)	2006	2007	2008
Pohledávky po splatnosti	4405	4085	3695
Celkové pohledávky	27673	31783	29637
Poměr	15,92%	12,85%	12,47%
Závazky po splatnosti	3672	4071	4228
Celkové závazky	25764	28695	27850
Poměr	14,25%	14,19%	15,18%

Podíl pohledávek po lhůtě splatnosti na celkových pohledávkách delší než 180 dní se v roce 2007 výrazně zvyšuje, v roce 2008 se začne snižovat a v roce 2009 společnost nemá žádné pohledávky po lhůtě splatnosti. Závazky po lhůtě splatnosti se v roce 2007 a 2008 snižují, ale v roce 2009 se zvyšují, což představuje reálný problém, kdy firma přestává být solventní. Firmě se snižují tržby, a proto není schopna reagovat na tento výpadek v plné výši. Banky také nejsou vstřícné v navýšení úvěru, proto firma nestíhá platit ve splatnosti. Firma se snaží utlumit variabilní náklady, ale fixní náklady bohužel nelze utlumit. V odvětví poměr pohledávek po lhůtě splatnosti každým rokem klesá, poměr závazků po lhůtě splatnosti se v roce 2007 snižuje a v roce 2008 opět zvyšuje. V letech 2007 a 2008 je poměr závazků vyšší než poměr pohledávek.

4.1.2 Analýza výnosů a nákladů (výkaz zisku a ztráty)

Procentuální rozbor položek výnosů a nákladů obsahuje tab. 8 a 9. Vývojové trendy představují tab. 10 a 11.

Podrobnější informace o vývojových trendech a procentuálním rozboru položek nákladů a výnosů společnosti SPD Kroměříž, a. s. nalezneme v příloze P V a P VII a odvětví nalezneme v příloze P VI a P VIII.

Tab. 8: Procentuální rozbor položek výnosů a nákladů – SPD Kroměříž, a. s.

[zdroj vlastní]

tis. Kč	2006		2007		2008		2009	
Výkony	33040	84%	49571	82%	46684	65%	39277	84%
Tržby z prodeje DM a materiálu	5615	14%	9316	15%	23738	33%	3255	7%
Ostatní provozní výnosy	621	2%	1841	3%	421	1%	1513	3%
VÝNOSY (celkem)	39283	100%	60762	100%	71286	100%	46992	100%
Výkonová spotřeba	20660	52%	35273	58%	26900	38%	26465	53%
Osobní náklady	12122	31%	14803	24%	18912	27%	15164	30%
Zůstatková cena prodaného DM a materiálu	3869	10%	7589	13%	22155	31%	2175	4%
Ostatní provozní náklady	621	2%	2060	3%	620	1%	1751	3%
NÁKLADY (celkem)	39522	100%	60528	100%	70919	100%	50323	100%

Tab. 9: Procentuální rozbor položek výnosů a

nákladů – ODVĚTVÍ [zdroj vlastní]

(v mil. Kč)	2006		2007		2008	
Tržby za prodej zboží	7093	5%	9193	5%	9445	5%
Výkony	141651	92%	167842	89%	152386	83%
VÝNOSY (celkem)	154705	100%	187752	100%	184293	100%
Náklady za zboží	5965	4%	7675	4%	8104	5%
Výkonová spotřeba	110527	75%	129455	74%	116071	65%
NÁKLADY (celkem)	147736	100%	175894	100%	177907	100%

Tab. 10: Vývojové trendy položek výnosů a nákladů – SPD Kroměříž, a. s.

[zdroj vlastní]

(v tis. Kč)	2006	2007	07/06	2008	08/07	2009	09/08	09/06
Výkony	33040	49571	50%	46684	-6%	39277	-16%	19%
Tržby z prodeje DM a materiálu	5615	9316	66%	23738	155%	3255	-86%	-42%
Ostatní provozní výnosy	621	1841	196%	421	-77%	1513	259%	144%
VÝNOSY (celkem)	39283	60762	55%	71286	17%	46992	-34%	20%
Výkonová spotřeba	20660	35273	71%	26900	-24%	26465	-2%	28%
Osobní náklady	12122	14803	22%	18912	28%	15164	-20%	25%
Zůstatková cena prodaného DM a materiálu	3869	7589	96%	22155	192%	2175	-90%	-44%
Ostatní provozní náklady	621	2060	232%	620	-70%	1751	182%	182%
NÁKLADY (celkem)	39522	60528	53%	70919	17%	50323	-29%	27%

Tab. 11: Vývojové trendy položek výnosů a

nákladů – ODVĚTVÍ [zdroj vlastní]

(v mil. Kč)	2006	2007	07/06	2008	08/07	08/06
Tržby za prodej zboží	7093	9193	30%	9445	3%	33%
Výkony	141651	167842	18%	152386	-9%	8%
VÝNOSY (celkem)	154705	187752	21%	184293	-2%	19%
Náklady za zboží	5965	7675	29%	8104	6%	36%
Výkonová spotřeba	110527	129455	17%	116071	-10%	5%
NÁKLADY (celkem)	147736	175894	19%	177907	1%	20%

Z hlediska dosahovaných výnosů je evidentní, že firma má výrobní charakter a většinu výnosů představují tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb. V roce 2007 vzrostly tržby o 40%, v roce 2008 klesly o 2% a v roce 2009 klesly o dalších 20%. V roce 2006 se společnost srovnává s odvětvím, v dalších letech už je společnost horší než odvětví. Další významnou položkou jsou u společnosti tržby za prodej materiálu, které první tři roky rostou, ale v roce 2009 výrazně klesnou až o 90%.

Z hlediska nákladů můžeme pozorovat nejvyšší zastoupení výkonové spotřeby na nákladech, což je pro výrobní podniky charakteristické. Pohybuje se okolo 50% celkových nákladů, zatímco v odvětví se pohybuje výkonová spotřeba okolo 71%. Velkou část nákladů také tvoří Osobní náklady, které jsou kolem 30%. V roce 2006 a 2009 náklady převyšují výnosy, společnost je ztrátová.

V roce 2008 firma začala část výroby zpracovávat externě, kde to bylo efektivnější, což je vidět na nárůstu provozního výsledku hospodaření. Tržby stoupaly, i když vlastní výroba vykázala pokles. V roce 2009 firmu postihla krize, firma zetor zrušila své zakázky, PAL Magneton se dostal do insolventního řízení a ostatní výroba pro automobilový průmysl šla dolů zhruba o 50%. Firma se to snažila korigovat poklesem osobních nákladů, což je vidět na počtu zaměstnanců. Lidé odcházeli do předčasných důchodů, končili doby určitě, které se dále neprodlužovali a zaměstnanci byli na 60% platu. Ostatní náklady a výnosy ovlivňuje prodej pohledávek, což ale nemá žádný vliv na výsledek hospodaření.

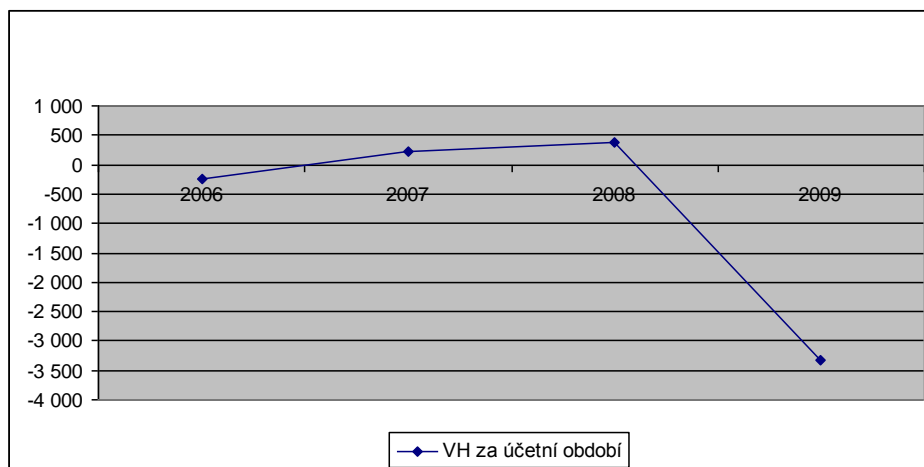
Tab. 12: Vývoj výsledku hospodaření – SPD Kroměříž, a. s.

[zdroj vlastní]

(v tis. Kč)	2006	2007	2008	2009
Provozní VH	28	655	1 711	-2 726
Finanční VH	-711	-371	-1466	-675
Mimořádný VH	0	0	0	0
VH za účetní období	-239	234	367	-3 331
VH před zdaněním z VZZ	-683	284	245	-3 401
VH před zdaněním a úroky	-506	498	577	-3072
Nákladové úroky	177	214	332	329

V tab. 12 je vidět vývoj hospodářského výsledku podniku SPD Kroměříž, a. s. v průběhu let 2006 – 2009. V roce 2006 byla společnost ve ztrátě, v následujících dvou letech se jí podařilo dosáhnout zisku, ale v roce 2009 byla opět ztrátová. Provozní VH je ovlivňován převážně ziskem, proto je v roce 2009 tak nízký. Finanční výsledek hospodaření je ovlivňován nákladovými úroky a kurzovými ztrátami, které jsou vyšší než výnosové úroky a kurzové zisky. V roce 2008 byl také ovlivněn prodejem cenných papírů. Firma by mohla vydělat jen v případě, že by koruna oslabil, protože zboží pouze vyváží, ale nic nedováží.

Z grafu 3 je zřejmé, že výsledek hospodaření do roku 2008 roste, ale v roce 2009 velmi klesl.

Graf 3: Vývoj výsledku hospodaření v letech 2006 – 2009

(v tis. Kč) [zdroj vlastní]

Tab. 13: Dělení hospodářského výsledku před úroky a

zdaněním – SPD Kroměříž, a. s. [zdroj vlastní]

(v tis. Kč)	2006	2007	2008	2009
EBIT	-506	498	577	-3072
Věřitel (nákladové úroky)	177	214	332	329
Stát (daň)	-444	50	-122	-70
Podnik (čistý zisk)	-239	234	367	-3 331

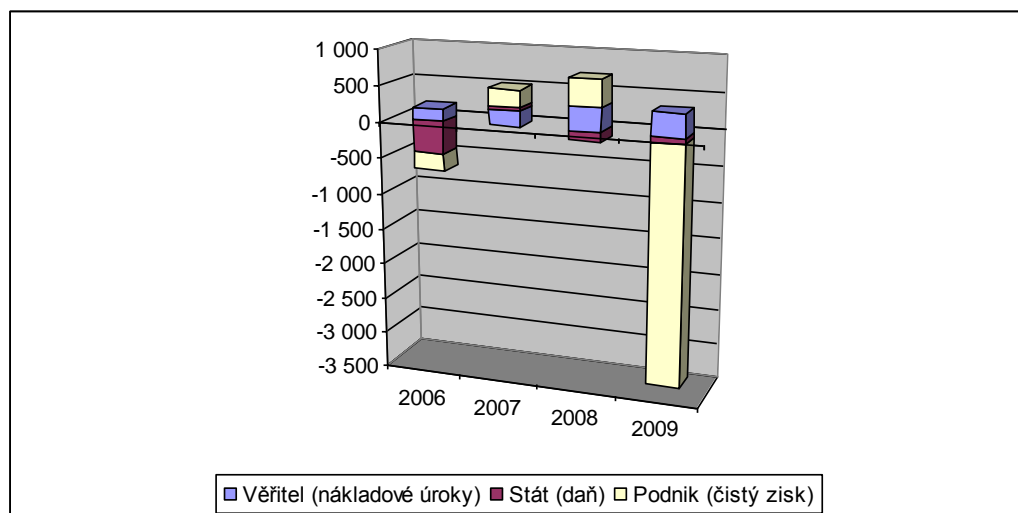
V tab. 13 je vidět dělení hospodářského výsledku před úroky a zdaněním podniku SPD Kroměříž, a. s. Nákladové úroky se pohybují od 170 tis. Kč do 330 tis. Kč. Kromě roku 2007 je daň záporná, což způsobuje odložená daň.

S rozvojem podnikání společnost potřebovala profinancovat oběžné prostředky a proto nákladové úroky rostou, protože až do roku 2008 rostla výroba. V roce 2009 si chtěla vzít firma úvěr od banky, který ovšem nedostala. Proto je s nákladovými úroky na stejné úrovni. Daň se dělí na daň splatnou a odloženou. Společnost má splatnou daň velmi malou, větší část tvoří daň odložená.

V roce 2005 se začal podnik rozjíždět, protože dostal nového ředitele. Předtím se ve firmě ředitelé pořád střídali, takže se podnik příliš nerozvíjel. Proto byl podnik v roce 2006 ještě ztrátový. Další dva roky byl ziskový a v roce 2009 na firmu dolehla krize, proto byl podnik

výrazně ztrátový. Ztratily velkého odběratele Pal Magneton, který spadl do insolvence, a asi půl roku vůbec neodebíral zboží.

V grafu 3 můžeme vidět dělení výsledku hospodaření před úroky a zdaněním.

Graf 4: Dělení výsledku hospodaření před úroky a zdaněním
(EBIT) v letech 2006 – 2009 [zdroj vlastní]

4.1.3 Analýza cash flow

V tab. 14 je uveden ve zkrácené podobě vývoj cash flow v jednotlivých letech rozdělený podle činností na CF z provozní, investiční a finanční činnosti.

Tab. 14: Vývoj toků peněžní hotovosti – SPD Kroměříž,
a. s. [zdroj vlastní]

Položka	2006	2007	2008	2009
Počáteční stav PP	102	632	236	57
CF provozní činnost	-429	353	408	-2427
CF investiční činnost	-240	-800	-782	675
CF finanční činnost	1199	51	195	1900
Čisté zvýšení, resp. snížení PP	530	-396	-179	148

V tab. 14 je uveden vývoj toků peněžní hotovosti SPD Kroměříž. a. s. v rozmezí let 2006 – 2009. Je rozdělený podle činností na cash flow provozní, investiční a finanční. Hlavním zdrojem peněžních prostředků je finanční činnost. Ve všech analyzovaných letech dosahuje kladných hodnot. Podle cash flow z investiční činnosti je patrné, že podnik hodně investu-

je, neboť hodnota je ve třech letech záporná. Co se týče cash flow z provozní činnosti je v letech 2006 a 2009 záporné a v letech 2007 a 2008 kladné.

V roce 2006 je vysoké finanční a nízké provozní CF proto, že se z krátkodobých závazků stal dlouhodobý závazek. Také jsme získali finanční prostředky snížením zásob. Od roku 2007 podnik využívá kontokorentního úvěru, který ovlivňuje výši CF z finanční činnosti. V roce 2009 ovlivňuje CF z finanční činnosti ještě navíc dopad z prodeje cenných papírů. Provozní CF je ovlivňováno v roce 2009 velkou ztrátou. Investiční CF ovlivnil v roce 2009 prodej pozemků.

4.2 Rozdílové ukazatele

Vedle poměrových ukazatelů se často ve finanční analýze využívají i rozdílové ukazatele. Nejčastěji používaným ukazatelem je čistý pracovní kapitál (ČPK = oběžná aktiva - krátkodobé závazky), který má významný vliv na platební schopnost podniku.

V tab. 15 je uveden vývoj ČPK ve firmě v jednotlivých letech. Pozitivně musíme zhodnotit ve všech letech kladnou výši ČPK, což znamená, že krátkodobé závazky jsou nižší než krátkodobý majetek, který je zdrojem pro splácení těchto závazků. Výše pracovního kapitálu nám ukazuje, jaké má firma finanční zázemí. V případě nějaké události, která by si vyžádala neočekávaně vysoký výdej peněžních prostředků, má firma „finanční polštář“, který by jí umožnil pokračovat ve své činnosti.

Tab. 15: Vývoj ČPK – SPD Kroměříž, a. s. [zdroj vlastní]

(v tis. Kč)	2006	2007	2008	2009
Čistý pracovní kapitál	8000	6027	8709	6902

4.3 Poměrové ukazatele

Poměrových finančních ukazatelů se postupem času vyvinulo značné množství, a proto se třídí do skupin podle jednotlivých oblastí (ukazatele zadluženosti, likvidity, rentability a aktivity, případně ostatní ukazatele).

4.3.1 Analýza zadluženosti, majetkové a finanční struktury

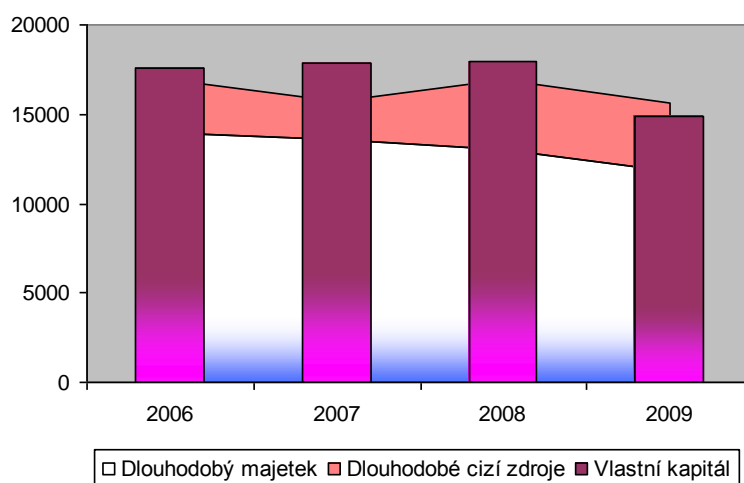
Tento ukazatel slouží ke zjištění zadluženosti podniku, vyjadřující míru rizika. Pro firmu není výhodné, pokud je značně zadlužená. Firmy by měli usilovat o optimální finanční strukturu. Cizí zdroje jsou totiž výrazně levnější než vlastní zdroje a zvyšují rentabilitu vlastního kapitálu.

Tab. 16: Ukazatele zadluženosti – SPD Kroměříž, a. s. [zdroj vlastní]

(v tis. Kč)	2006	2007	2008	2009
Celková zadluženost	44,15%	47,27%	49,91%	50,98%
Míra zadluženosti	0,79	0,90	1,00	1,04
Dlouhodobé cizí zdroje/Cizí zdroje	21,41%	13,28%	21,76%	24,70%
Dlouhodobé cizí zdroje/Dlouhodobý kapitál	14,48%	10,64%	17,82%	20,44%
Vlastní kapitál/Dlouhodobý majetek	1,26	1,32	1,37	1,26
Dlouhodobé zdroje/Dlouhodobý majetek	1,48	1,47	1,67	1,59
Ukazatel úrokového krytí	-2,86	2,33	1,74	-9,34

Tab. 17: Ukazatele zadluženosti – ODVĚTVÍ [zdroj vlastní]

(v mil. Kč)	2006	2007	2008
Celková zadluženost	51,70%	51,59%	55,02%
Míra zadluženosti	1,11	1,08	1,24
Dlouhodobé cizí zdroje/Cizí zdroje	18,05%	28,09%	27,48%
Dlouhodobé cizí zdroje/Dlouhodobý kapitál	16,66%	23,26%	25,36%
Vlastní kapitál/Dlouhodobý majetek	1,06	1,09	0,95
Dlouhodobé zdroje/Dlouhodobý majetek	1,28	1,42	1,27
Ukazatel úrokového krytí	10,61	12,67	6,02

Graf 5: Krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji

v letech 2006 – 2009 (v tis. Kč) [zdroj vlastní]

Firma vykazuje přiměřenou zadluženost (viz tab. 16), která je podobná s odvětvím a v roce 2009 činila 50%.

Co se týče míry zadluženosti, tak se každým rokem zvyšuje a firma začíná být v roce 2009 rizikovým klientem pro banku v případě žádosti nového úvěru. Firma využívá kontokorentního úvěru, který je každoročně obnovován. Vzhledem k velikosti majetku a poměrně nízkému obratu, ale také i k celkovému krizovému vývoji ve společnosti nedokázala získat vhodný dlouhodobý úvěr. K nákupu investic využívala především leasingu, kontokorent je použit na oběžné prostředky. Firma se nemůže srovnávat s velkými firmami, ke kterým se banky chovají jinak.

Společnost se snaží převést kontokorent na dlouhodobý úvěr, ale bohužel má problémy s vyjednáváním, banka nechce tak malé společnosti půjčit.

Aby bylo dosaženo dlouhodobé finanční rovnováhy, musí být dlouhodobá aktiva kryta dlouhodobým kapitálem. Tento parametr byl v celém průběhu let 2006 – 2009 splněn (viz graf 5). Ve všech letech se společnosti podařilo dodržet také zlaté pravidlo financování a svůj dlouhodobý majetek pokryla dlouhodobými zdroji. Odvětví zlaté pravidlo financování splňovalo každoročně.

Z hlediska úrokového krytí nemůže být analyzovaná firma hodnocena pozitivně, jelikož hodnoty úrokového krytí se pohybovaly pod úrovní doporučené hodnoty cca 5. Obzvláště rok 2006 a 2009 je hodnocen negativně, neboť dosahované hodnoty jsou záporné. V odvětví se hodnoty pohybují nad doporučenou hodnotou cca 5. Firmy ve sledovaném období generovaly dostatečný EBIT ke krytí nákladových úroků.

4.3.2 Analýza likvidity

Likvidita vyjadřuje schopnost podniku hradit své závazky. Ukazatelé likvidity v podstatě poměřují to, čím je možno platit (čítatel) s tím, co je nutno zaplatit (jmenovatel). Podle toho, jakou míru jistoty požadujeme od tohoto měření, dosazujeme do čitatele majetkové složky s různou dobou likvidnosti, tj. přeměnitelnosti na peníze.

Tab. 18: Ukazatele likvidity – SPD Kroměříž, a. s. [zdroj vlastní]

	2006	2007	2008	2009	Doporučené hodnoty MPO
Běžná likvidita	1,86	1,46	1,62	1,59	1,5 - 2
Pohotová likvidita	0,76	0,53	0,58	0,26	1
Hotovostní likvidita	0,07	0,02	0,00	0,02	0,2
ČPK/OA	46,34%	31,47%	38,36%	37,20%	
ČPK/A	25,37%	17,81%	24,30%	22,74%	

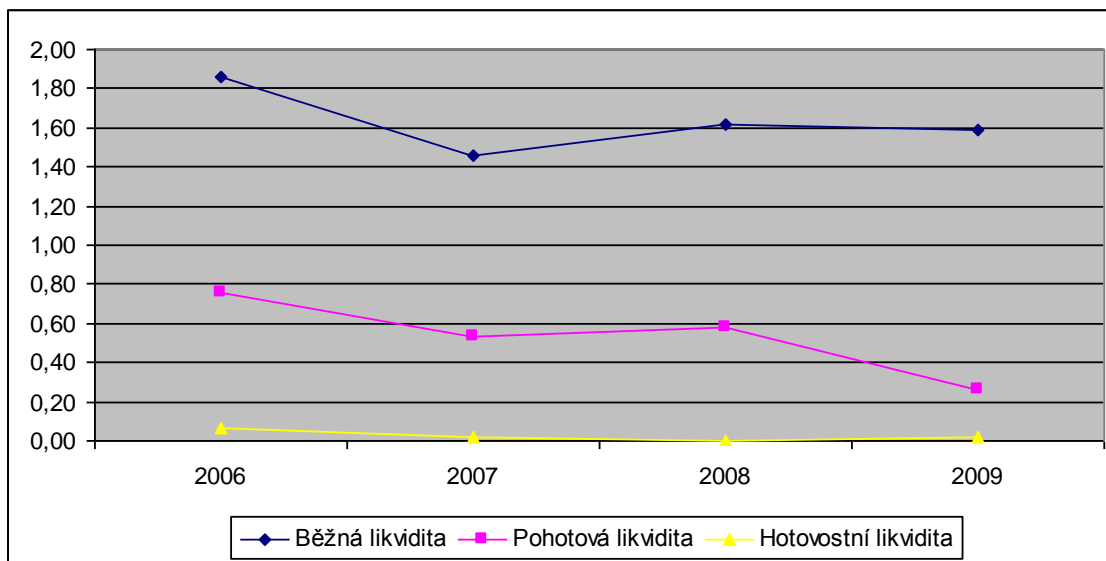
Tab. 19: Ukazatele likvidity – ODVĚTVÍ [zdroj vlastní]

	2006	2007	2008	Doporučené hodnoty MPO
Běžná likvidita	1,40	1,61	1,45	1,5 - 2
Pohotová likvidita	0,88	1,04	0,95	1
Hotovostní likvidita	0,14	0,16	0,15	0,2
ČPK/OA	28,37%	37,96%	30,83%	
ČPK/A	15,80%	21,08%	16,17%	

Ukazatele běžné likvidity dosahují u firmy SPD Kroměříž, a. s. uspokojivých hodnot, blízkých se průměru odvětví i doporučeným hodnotám MPO. Hodnoty pohotové likvidity jsou nižší než doporučené hodnoty MPO. Hotovostní likvidita je nižší než doporučené hodnoty MPO. Odvětví buď doporučené hodnoty dosahuje nebo se jí velmi blíží.

Podnik vyrábí jak dlouhodobé zakázky, kde trvá výroba i půl roku, tak i sériovou výrobu, kdy je možno počítat s dobou obratu menší než 2 týdny. Materiálová náročnost jednotlivých druhů výrob je také velmi různorodá. Z tohoto pohledu je míra zásob nadlimitní. Z toho je vidět, že i průměrná čísla mohou být zavádějící, pokud jde o konkrétní situaci. V rámci odvětví je společnost v normě, ale jsou tam rizika v oblasti zásob. Na druhé straně jsou také vysoké závazky a rostou závazky po lhůtě splatnosti.

V následujícím grafu 6 je názorně zobrazen vývoj likvidity společnosti v letech 2006 – 2009.

Graf 6: Vývoj likvidity, SPD Kroměříž, a. s. v letech 2006 – 2009 [zdroj vlastní]

4.3.3 Analýza rentability

Rentabilita, resp. výnosnost vloženého kapitálu, je měřítkem schopnosti podniku vytvářet nové zdroje, dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu. Je formou vyjádření míry zisku, která v tržní ekonomice slouží jako hlavní kritérium pro alokaci kapitálu.

Tab. 20: Ukazatele rentability – SPD Kroměříž, a. s. [zdroj vlastní]

	2006	2007	2008	2009
Rentabilita tržeb	-0,72%	0,50%	0,81%	-9,18%
Rentabilita výnosů	-1,29%	0,82%	0,81%	-6,54%
Rentabilita celkového kapitálu	-1,60%	1,47%	1,61%	-10,12%
Rentabilita úplatného kapitálu	-2,59%	2,42%	2,73%	-15,64%
Rentabilita vlastního kapitálu	-1,36%	1,31%	2,04%	-22,39%

Tab. 21: Ukazatele rentability – ODVĚTVÍ [zdroj vlastní]

	2006	2007	2008
Rentabilita tržeb	3,61%	5,23%	2,81%
Rentabilita výnosů	4,97%	6,86%	4,15%
Rentabilita celkového kapitálu	8,22%	12,16%	7,52%
Rentabilita úplatného kapitálu	12,39%	19,09%	12,14%
Rentabilita vlastního kapitálu	11,85%	17,55%	9,83%

Do tržeb jsem zahrнула tržby za prodej zboží a tržby za prodej vlastních výrobků a služeb.

Ukazatele rentability signalizují, že společnost je v roce 2006 ztrátová, v roce 2007 a 2008 zisková a v roce 2009 opět ztrátová, což bylo způsobeno velkým snížením prodeje výrobků a zboží. Odvětví je na tom lépe.

Rentabilita celkového kapitálu měří produkční sílu podniku, která je u podniku velmi nízká, protože v první a ve čtvrtém roce dosahuje záporných hodnot a ve druhém a třetím roce dosahuje kladných hodnot, které jsou ale velmi nízké. Odvětví i v tomto případě dosahuje lepších hodnot v průměru kolem 9%.

Rentabilita úplatného kapitálu udává, jak efektivně podnik využívá cizí úročený kapitál. V případě společnosti můžeme pozitivně hodnotit jen roky 2007 a 2008, kdy vyšli kladné hodnoty.

Ukazatel vlastního kapitálu je velmi důležitý pro investory. Na první pohled je vidět, že podnik je v roce 2006 a 2009 ztrátový. Je to způsobeno záporným čistým ziskem. Odvětví je na tom podstatně lépe.

Rentabilita je ovlivňována ziskem společnosti, proto má vždy v letech 2006 a 2009 rentabilitu zápornou, protože společnost je ztrátová. V letech 2007 a 2008 je tomu naopak, rentabilita je kladná, protože společnost je zisková

Vliv zadluženosti na rentabilitu vlastního kapitálu (multiplikátor vlastního kapitálu)

Rentabilitu vlastního kapitálu ovlivňuje pochopitelně více činitelů (rentabilita celkového kapitálu, zdanění a zadluženost). Relace mezi vlastním kapitálem a cizím kapitálem se označuje jako stupeň (míra) zadlužení (viz. tab. 22).

Tab. 22: Míra zadlužení [zdroj vlastní]

	2006	2007	2008	2009
EBIT/T	-0,02	0,01	0,01	-0,08
T/A	1,05	1,38	1,27	1,20
EBT/EBIT	1,35	0,57	0,42	1,11
A/VK	1,79	1,90	2,00	2,04
ČZ/EBT	0,35	0,82	1,50	0,98
RVK (v %)	-1,36%	1,31%	2,04%	-22,39%

Vliv zadluženosti na rentabilitu vlastního kapitálu vyjadřují dva faktory – úroková redukce zisku a tzv. finanční páka, přičemž tyto dva faktory působí protichůdně. Zvyšující se cizí zdroje má pozitivní vliv na rentabilitu vlastního kapitálu. Naopak působí zvyšování cizích

zdrojů na zvýšení úroků, které snižují rentabilitu vlastního kapitálu (pokles ukazatele úrokové redukce zisku).

Společný vliv obou faktorů (úroková redukce zisku a finanční páka) lze vyjádřit jejich součinem, který se nazývá ziskový účinek finanční páky nebo multiplikátor kapitálu akcionářů. Má platit:

$$\frac{EBT}{EBIT} \times \frac{A}{VK} > 1$$

V případě společnosti SPD Kroměříž, a. s. (tab. 23) by zvyšování podílu cizích zdrojů v kapitálové struktuře mělo pozitivní vliv na rentabilitu vlastního kapitálu akcionářů v letech 2006, 2007 a 2009.

Tab. 23: Multiplikátor vlastního kapitálu – SPD Kroměříž, a. s. [zdroj vlastní]

	2006	2007	2008	2009
EBT/EBIT	1,35	0,57	0,42	1,11
A/VK	1,79	1,90	2,00	2,04
Multiplikátor	2,42	1,08	0,85	2,26

4.3.4 Analýza aktivity

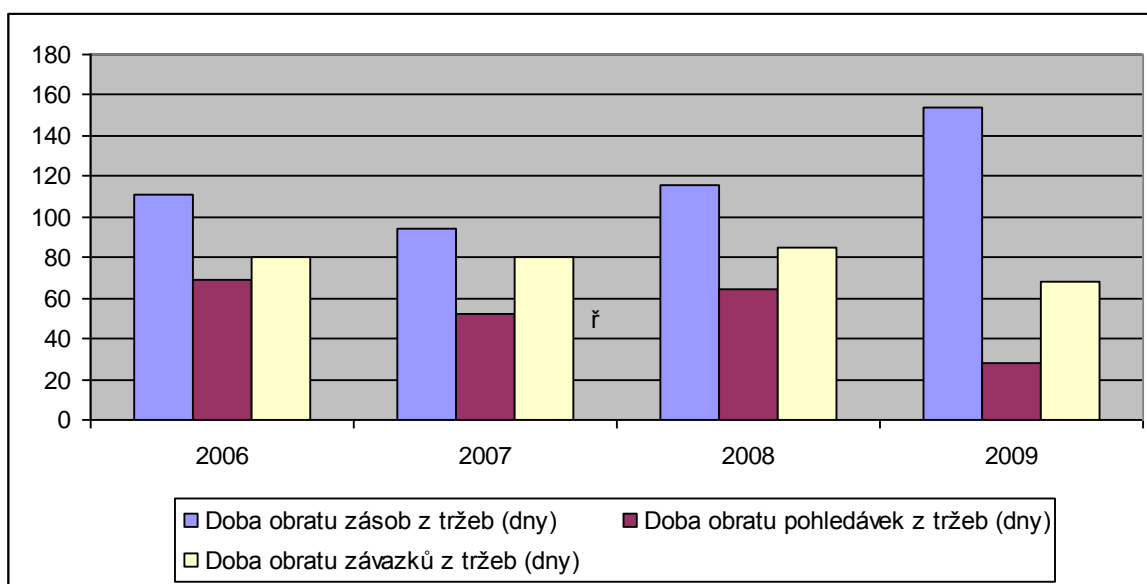
Ukazatele aktivity měří schopnost podniku využívat své zdroje: měří rychlost obratu jejich jednotlivých složek a hodnotí tak vázanost kapitálu v určitých formách aktiv. Říkají, kolikrát se obrátí každý z jednotlivých druhů majetku za určitý časový interval, neboli jaký počet obrátek v rámci sledovaného období učiní. Převrácená hodnota nás informuje o době obratu – o době uskutečnění jedné obrátky.

Tab. 24: Ukazatele aktivity – SPD Kroměříž, a. s. [zdroj vlastní]

	2006	2007	2008	2009
Obrat celkových aktiv z tržeb	1,05	1,38	1,27	1,20
Obrat celkových aktiv z výnosů	1,25	1,80	1,99	1,55
Doba obratu zásob z tržeb (dny)	111	94	116	154
Doba obratu pohledávek z tržeb (dny)	69	52	64	28
Doba obratu závazků z tržeb (dny)	80	80	85	68
Obratovost pohledávek	5,19	6,88	5,65	12,66
Obratovost závazků	4,51	4,48	4,21	5,26

Tab. 25: Ukazatel aktivity – ODVĚTVÍ [zdroj vlastní]

	2006	2007	2008
Obrat celkových aktiv z tržeb	1,53	1,60	1,56
Obrat celkových aktiv z výnosů	1,65	1,77	1,81
Doba obratu zásob z tržeb (dny)	48	45	41
Doba obratu pohledávek z tržeb (dny)	69	67	67
Doba obratu závazků z tržeb (dny)	65	61	63
Obratovost pohledávek	5,18	5,34	5,34
Obratovost závazků	5,57	5,92	5,68

Graf 7: Vývoj ukazatelů obratovosti v letech 2006 – 2009 (ve dnech)

[zdroj vlastní]

Porovnáme-li obratovost celkových aktiv počítanou na bázi tržeb a na bázi výnosů u společnosti SPD Kroměříž, a. s. – nespátřujeme významný rozdíl, což svědčí o nepatrné váze změny stavu zásob nedokončené výroby a hotových výrobků, aktivace, finančních výnosů, mimořádných výnosů atd. ve výnosech. V případě odvětví je to obdobné.

Obrat celkových aktiv u firmy splňuje doporučenou hodnotu 1, což znamená, že se nám v tržbách minimálně jednou za rok obrátí aktiva. Všeobecně lze říci, že čím větší hodnota obratu aktiv, tím lépe.

Doba obratu zásob vyjadřuje nutnou dobu k tomu, aby se peněžní prostředky přeměnily přes výrobní a zbožní formu opět do peněžní formy. U společnosti se hodnota obratu zásob

pohybuje od 94 dní do 154 dní, zatímco u odvětví je to od 41 dní po 48 dní. Vysoká doba obratu zásob ukazuje, že zásoby byly drženy po delší dobu.

Co se týče doby obratu pohledávek, dosahuje analyzovaná firma obdobných hodnot, kromě roku 2009, kdy má firma výrazně nižší hodnotu. Hodnota obratu pohledávek by měla být kratší než doba obratu závazků. Je tedy dobré dát dobu obratu pohledávek do souvislosti s dobou obratu závazků. U společnosti je doba obratu závazků vždy delší než doba obratu pohledávek. U odvětví je to přesně naopak, doba obratu závazků je kratší než doba obratu pohledávek, úvěřují své odběratele (postavení věřitele).

Podnik se snaží sjednat co nejdelší lhůtu splatnosti, což se ne vždy podaří. V průměru činí nasmlouvaná doba splatnosti 21 dní. U pohledávek je to naopak, tam nasmlouvaná doba splatnosti v průměru činí 27 dní. Tato oblast je velmi citlivá a náročná na tvorbu vstřícných obchodních vztahů, kdy i přechodná platební neschopnost může tyto vztahy narušit a tím citelně zasáhnout do finančních toků. Například hotovostními platbami místo 30 denní splatnosti.

4.3.5 Spider analýza

Na výsledky 4 základních skupin poměrových ukazatelů je možné se podívat jedním pohledem za pomoci paprskovitého grafu. Graf obsahuje kromě křivky vyjadřující výši ukazatelů společnosti také linii odvětví (100%), která nám slouží jako základna pro výpočet polohy ukazatelů podniku SPD Kroměříž, a. s. Hodnota ukazatele pro podnik SPD Kroměříž, a. s. je vyjádřena jako % podíl hodnoty odvětví, do kterého daný podnik náleží. Čím je křivka podniku položena dále od středu grafu, tím je na tom podnik lépe.

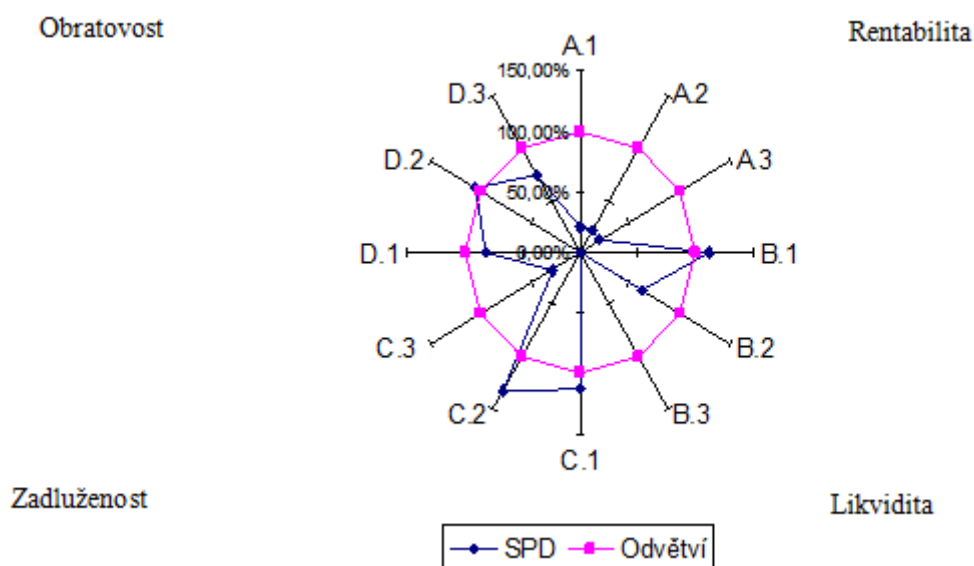
Výsledky hospodaření vybraného podniku SPD Kroměříž, a. s. a vzorku podniků jsou uvedeny v tab. 26. Na grafu lze najít porovnání výsledků hospodaření za analyzovaný podnik SPD Kroměříž a za odvětví v roce 2008.

Tab. 26: Porovnání poměrových ukazatelů v r. 2008 – společnost

SPD Kroměříž a odvětví

		SPD	Odvětví
Rentabilita	A.1 Rentabilita vlastního kapitálu	2,04%	9,83%
	A.2 Rentabilita aktiv	1,61%	7,52%
	A.3 Rentabilita výnosů	0,81%	4,15%
Likvidita	B.1 Běžná likvidita	1,62	1,45
	B.2 Pohotová likvidita	0,58	0,95
	B.3 Hotovostní likvidita	0,00	0,15
Zadluženost	C.1 Vlastní kapitál/Aktiva	0,50	0,45
	C.2 Krytí dlouh. Majetku dlouh. Kapitálem	1,67	1,27
	C.3 Úrokové krytí	1,74	6,02
Obratovost	D.1 Obratovost aktiv	1,27	1,56
	D.2 Obratovost pohledávek	5,65	5,34
	D.3 Obratovost závazků	4,21	5,68

Z tabulky 26 a grafu 8 je zřejmé, že odvětví dosahuje lepších výsledků v oblasti rentability (A.1, A.2, A.3). V případě běžné likvidity (B.1) je na tom lépe společnost, hodnota pohotové a hotovostní likvidity (B.2 a B.3) je ve srovnání s odvětvím horší. Z hlediska zadluženosti (C.1 a C.2) vychází výsledky obdobně kromě úrokového krytí (C3), které je v odvětví značně vyšší. Co se týče ukazatelů obratovosti, má odvětví lepší obratovost aktiv a závazků (D.1 a D.3), a společnost obratovost pohledávek (D.2).

Graf 8 Poměrové ukazatele – společnost SPD Kroměříž, a. s. a odvětví v roce 2008

Další ukazatele

Tab. 27: Další ukazatele – SPD Kroměříž, a. s.

(v tis. Kč)	2006	2007	2008	2009
Přidaná hodnota/Počet zaměstnanců	247,6	250,8	290,9	217,2
Tržby/Počet zaměstnanců	664,9	816,9	669,2	615,0
Osobní náklady/Počet zaměstnanců	242,4	259,7	278,1	257,0
Výkonová spotřeba/Výnosy	52,59%	58,05%	37,74%	56,32%
Osobní náklady/Výnosy	30,86%	24,36%	26,53%	32,27%
Odpisy/Výnosy	2,82%	1,98%	1,78%	2,61%
Nákladové úroky/Výnosy	0,45%	0,35%	0,47%	0,70%
Přidaná hodnota/Výnosy	31,51%	23,53%	27,75%	27,26%
Osobní náklady/Přidaná hodnota	97,92%	103,53%	95,59%	118,36%
Odpisy/Přidaná hodnota	8,95%	8,41%	6,42%	9,58%
Nákladové úroky/Přidaná hodnota	1,43%	1,50%	1,68%	2,57%
VH před zd./Přidaná hodnota	-5,52%	1,99%	1,24%	-26,55%

Tabulka 28: Další ukazatele - ODVĚTVÍ

(v mil. Kč)	2006	2007	2008
Výkonová spotřeba/Výnosy	71,44%	68,95%	62,98%
Osobní náklady/Výnosy	12,89%	12,17%	13,22%
Odpisy/Výnosy	3,20%	3,09%	3,34%
Nákladové úroky/Výnosy	0,47%	0,54%	0,69%
Přidaná hodnota/Výnosy	20,85%	21,25%	20,43%
Osobní náklady/Přidaná hodnota	61,83%	57,24%	64,71%
Odpisy/Přidaná hodnota	15,33%	14,55%	16,36%
Nákladové úroky/Přidaná hodnota	2,25%	2,55%	3,38%
VH před zd./Přidaná hodnota	21,61%	29,72%	16,95%

Přidaná hodnota do roku 2008 roste, ale v roce 2009 klesla o 25%, což způsobilo působení krize (insolvence společnosti Pal Magneton, a.s. a zrušení zakázky s firmou Zetor). Tržby klesají již od roku 2008. Tento pokles byl způsoben sortimentním vlivem, kdy vypadly zakázky pro Zetor. Osobní náklady na zaměstnance rostou do roku 2008 a v roce 2009 klesá. Do roku 2008 byl vyšší počet zaměstnanců a také bylo meziroční zvýšení mezd. V roce 2009 počet zaměstnanců klesl. Podnik se snaží korigovat vstupy vzhledem ke krizi, a také již nezvyšuje mzdy zaměstnancům. Výkonová spotřeba v poměru k výnosům se v odvětví pohybuje okolo 67%. Firma vykazuje hodnoty kolem 55% a v roce 2008 dokonce 37%. Firmě v roce 2009 zbylo hodně zásob, které firma dlouho nemohla prodat, což mělo negativní dopad. Firma vyrábí sortiment, který vyžaduje výkonovou spotřebu od 10 do 70%. Sortiment je rozmanitý z hlediska materiálové náročnosti a z hlediska realizace nepravidelný. To že je nižší objem výkonové spotřeby znamená, že je vyšší objem osobních nákladů,

kteřé nelze považovat za variabilní náklady a v případě poklesu výroby nelze tento náklad utlumit. Poměr osobních nákladů a výnosů je u firmy značně vyšší. U podílu odpisů na výnosech je u odvětví a firmy jen malý rozdíl.

Struktura přidané hodnoty je u podniku a odvětví velmi odlišná. Osobní náklady na přidané hodnotě u podniku se pohybuje kolem 100% u firmy a u odvětví kolem 60%. Podíl hospodářského výsledku na přidané hodnotě je u firmy hodně nižší než u odvětví.

4.4 Souhrnné ukazatele

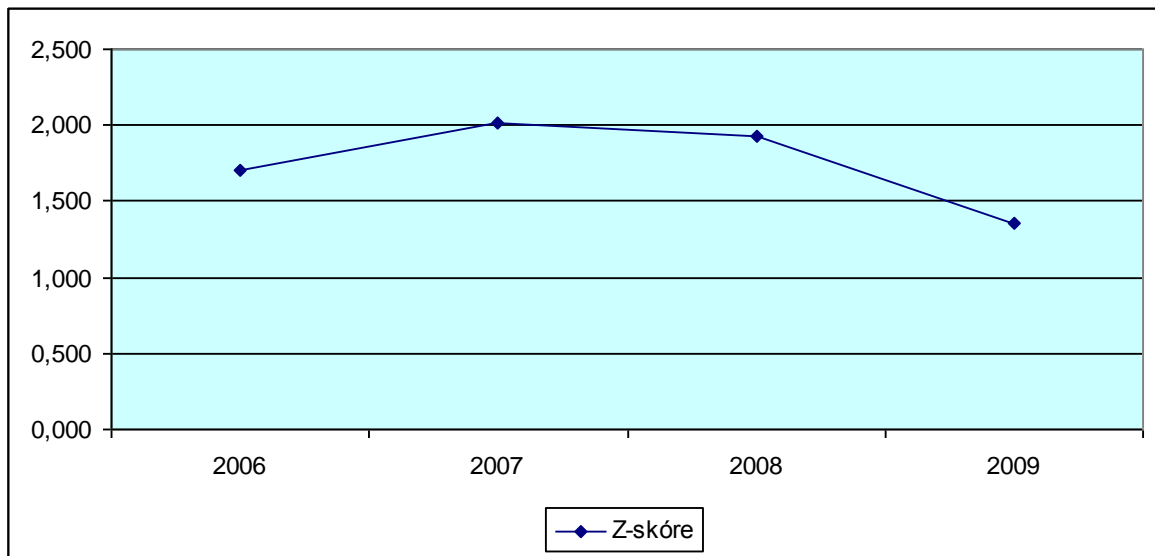
Souhrnné ukazatele se snaží vyjádřit souhrnně finanční pozici a finanční zdraví podniku. Jejich vypovídací schopnost je ovšem omezená – podnik je příliš složitý systém a vyjádření pomocí jednoho čísla je problematické.

4.4.1 Z-skóre (Altmanův model)

Tab. 29: Výpočet Altmanova Z-skóre – SPD Kroměříž, a. s.

Altmanovo Z-skóre	2006	2007	2008	2009
0,717 x ČPK/A	0,182	0,128	0,174	0,163
0,847 x ČZ/A	-0,006	0,006	0,009	-0,093
3,107 x EBIT/A	-0,050	0,046	0,050	-0,314
0,420 x VK/CZ	0,531	0,468	0,421	0,404
0,998 x T/A	1,052	1,373	1,267	1,193
Z-skóre	1,709	2,021	1,922	1,352

Z hlediska dosažených hodnot tohoto ukazatele firmou SPD Kroměříž, a. s. lze říci, že firma se v roce 2006 a 2009 nachází pod hranicí šedé zóny, má tedy finanční problémy. A v roce 2007 a 2008 se nachází v šedé zóně, má tedy nevyhraněnou finanční situaci. Kdyby podnik dosahoval kladných zisků, přineslo by to celkové zlepšení rentability, a tím by se zvýšily i hodnoty Z-skóre.

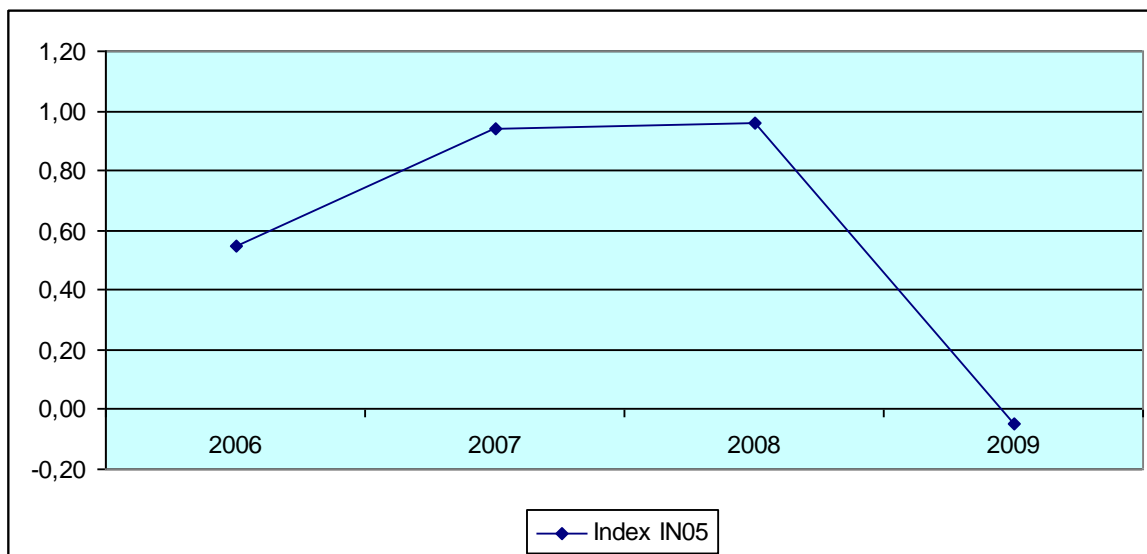
Graf 9: Výsledky Z-skóre v letech 2006 – 2009

4.4.2 Index IN05

Tab. 30: Výpočet indexu IN05 – SPD Kroměříž, a. s.

Index IN05	2006	2007	2008	2009
0,13 x A/CK	0,29	0,28	0,26	0,25
0,04 x EBIT/NÚ	-0,11	0,09	0,07	-0,37
3,97 x EBIT/A	-0,06	0,06	0,06	-0,40
0,21 x V/A	0,26	0,38	0,42	0,33
0,09 x OA/(KZ+KBU)	0,17	0,13	0,15	0,14
Index IN05	0,55	0,94	0,96	-0,05

Podnik se v roce 2006 a 2009 nachází pod hranicí šedé zóny. V roce 2006 je to způsobeno tím, že podnik se teprve rozjížděl. V roce 2009 je pokles způsoben vlivem krize. V roce 2007 a 2008 se podnik nachází v šedé zóně, má tedy nevyhraněnou finanční situaci. Největší problémy jsou způsobeny nízkou rentabilitou.

Graf 10: Výsledky Indexu IN05 v letech 2006 - 2009

4.4.3 EVA (Economic Value Added – ekonomická přidaná hodnota)

Eva představuje rozdíl mezi provozním ziskem po zdanění a náklady na použitý kapitál, tj. přebytek zisku po odečtení nákladů na dlouhodobě vázaný kapitál. Cílem podnikání je vytvářet ekonomické přidané hodnoty. Ukazatel měří, jak firma za dané období přispěla svými aktivitami ke zvýšení či snížení hodnoty pro své vlastníky.

Tab. 31: Výpočet nákladů na cizí a vlastní kapitál – SPD Kroměříž, a. s.

	2006	2007	2008
N_{CK}	9,34%	7,82%	10,41%
bezriziková sazba	3,77%	4,28%	4,00%
$r_{podnikatelské}$	0,00%	0,00%	0,00%
r_{LA}	5,00%	5,00%	5,00%
$r_{FinStab}$	0,00%	0,00%	0,00%
WACC	8,77%	9,28%	9,00%
r_e	8,95%	9,79%	9,19%

Tab. 32: Výpočet ukazatele EVA – SPD Kroměříž, a. s.

	2006	2007	2008
ROE	-1,36%	1,31%	2,04%
r_e	8,95%	9,79%	9,19%
VK (tis. Kč)	17610	17844	17951
EVA (tis. Kč)	-1816	-1513	-1283

Ve sledovaných letech je hodnota ukazatele EVA záporná, tzn. že firma svojí činností snižovala hodnotu vložených prostředků vlastníků. Pozitivní bylo, že záporná hodnota se v čase snižovala. Největším problémem společnosti byla nízká rentabilita VK, která byla ve všech letech pod hranici bezrizikové úrokové sazby.

4.5 Soustavy poměrových ukazatelů

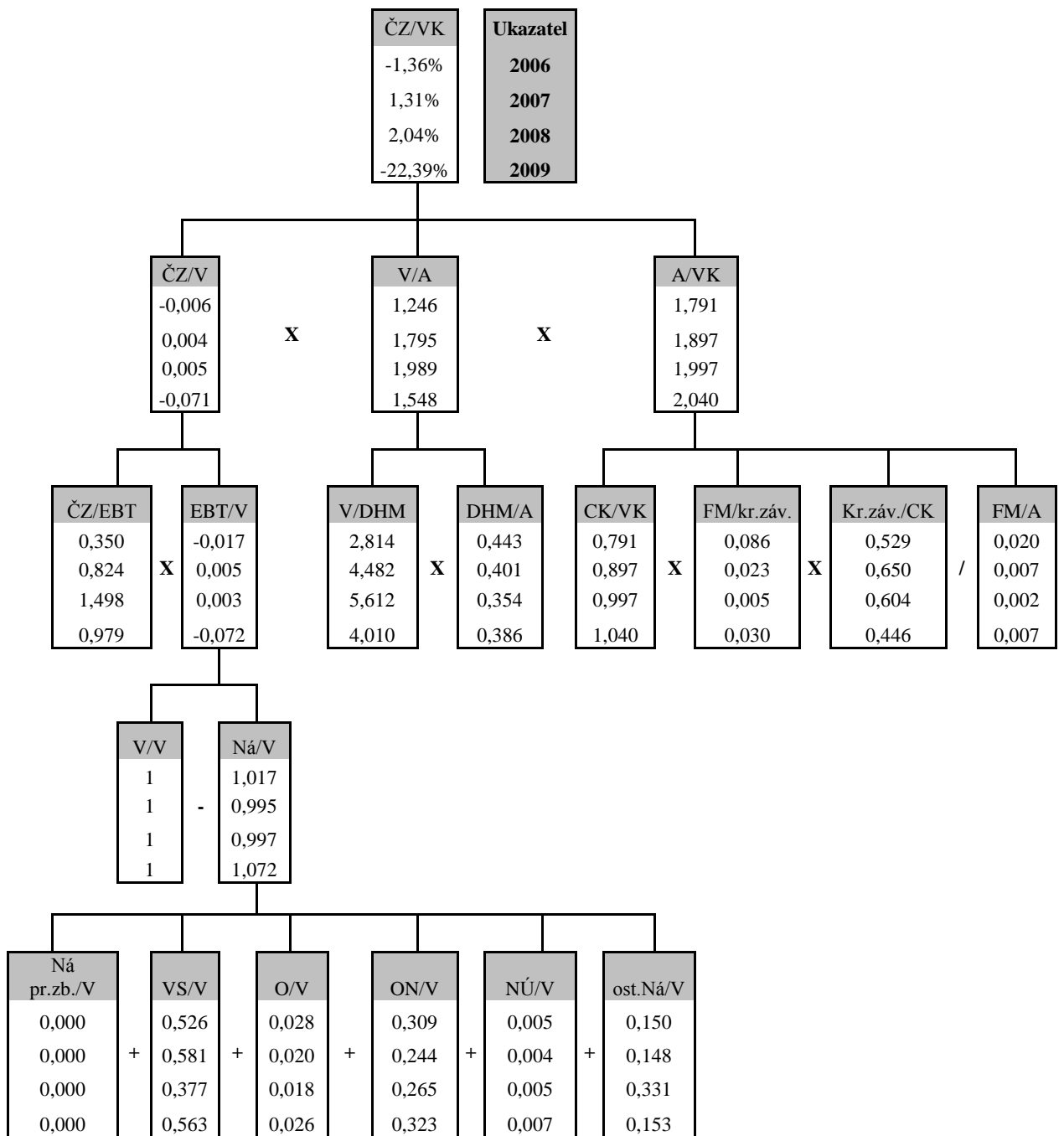

Schéma 2: Rozklad rentability vlastního kapitálu v letech 2006 – 2009

ČZ = čistý zisk, VK = vlastní kapitál, V = výnosy, A = aktiva, EBT = zisk před zdaněním, DHM = dlouhodobý hmotný majetek, CK = cizí kapitál, FM = finanční majetek, Kr.záv. = krátkodobé závazky, Ná = náklady, Ná pr.zb. = náklady na prodané zboží, VS = výkonová spotřeba, O = odpisy, ON = osobní náklady, NÚ = nákladové úroky, ost. N = ostatní náklady. [12]

Soustavy poměrových ukazatelů slouží pro usnadnění vysvětlení vzájemných souvislostí mezi jednotlivými ukazateli používanými ve finanční analýze.

Na rozkladu rentability vlastního kapitálu jde vidět, že v letech 2007 a 2008 byl tento ukazatel kladný. A v letech 2006 a 2009 byl záporný, což bylo hlavně zapříčiněno záporným výsledkem hospodaření. ROE nejvíce ovlivnila rentabilita výnosů, která je ve všech letech velmi nízká a v roce 2006 a 2009 záporná. Podnik hodně zatěžuje výkonová spotřeba a také osobní náklady. Podnik by se měl snažit snižovat nebo alespoň udržovat výši nákladů, ale hlavně zvyšovat objem tržeb. Ukazatel finanční páky se každým rokem zvyšuje.

ZHODNOCENÍ FINANČNÍ SITUACE SPOLEČNOSTI SPD KROMĚŘÍŽ, A. S. A NÁVRH MOŽNÝCH OPATŘENÍ

Finanční analýza společnosti SPD Kroměříž, a. s. proběhla ve sledovaném období 2006 – 2009. K analýze byly využity firemní dokumenty jako rozvaha, výkaz zisku a ztráty, cash flow a výroční zprávy za sledované období. Z vnitrofiremních informací jsem použila systém měsíčních interních výkazů firmy, jako je produktivita pracovníků, rozbor hospodaření, rozbor zásob, pohledávek a závazků. Ke srovnání jsem používala hodnoty z odvětví, ve kterém firma působí. Všechny hodnoty byly uvedeny na internetových stránkách Ministerstva průmyslu a obchodu. Ke srovnání jsem však nemohla použít rok 2009, který v termínu zpracování práce nebyl dostupný.

Z analýzy absolutních ukazatelů majetkové a finanční struktury podniku je vidět, že hlavní položkou aktiv jsou oběžná aktiva. Nejvýznamnější položkou oběžných aktiv jsou zásoby, které by firma nemusela držet v takové výši, protože zadržují velké množství peněz. Z hlediska finanční struktury je patrné, že společnost využívá vlastní kapitál a cizí zdroje rovnoměrně. Z analýzy výkazu zisku a ztráty je vidět, že společnost má výrazně výrobní charakter, protože tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb se nejvíce podílejí na celkových výnosech. Mezi nejvýznamnější položky nákladů patří výkonová spotřeba.

V analýze rozdílových ukazatelů jsem se zaměřila na vývoj čistého pracovního kapitálu. Ve všech analyzovaných letech dosahuje kladných hodnot, což znamená, že má podnik dostatečné finanční prostředky na splácení svých dluhů.

Ve vývoji cash flow je zřejmé, že podnik měl v roce 2006 a 2009 nedostatek peněz z provozní činnosti. Finanční činnost je stále kladná, což znamená že společnost využívá stále nových úvěrů.

Co se týče zadluženosti, společnost ve všech letech vykazuje přiměřenou zadluženost. Společnost využívá cizího kapitálu, který je sice levnější, ale jeho používání je více rizikové. V roce 2007 a 2008 společnost neměla problém se splácením úroků z tohoto kapitálu, ale v roce 2006 a 2009 problémy měla, viz ukazatel úrokového krytí. Zlaté pravidlo financování dodržela společnost ve všech analyzovaných letech, kdy ve všech letech pokryla svůj dlouhodobý majetek dlouhodobými zdroji.

Podle analýzy likvidity jsem dospěla k tomu, že podnik je málo likvidní. Běžná likvidita sice dosahuje doporučených hodnot, zatím co pohotová a hotovostní likvidita je pod hranicí doporučených hodnot.

Velmi zajímavá je analýza rentability, protože se zde podnik výrazně odlišuje od odvětví. V roce 2006 a 2009 jsou hodnoty záporné a v roce 2007 a 2008 jsou hodnoty sice kladné, ale velmi nízké.

Využití majetku ve společnosti SPD Kroměříž, a. s. se pohybuje nad doporučovanou hodnotou 1, což znamená, že dle ukazatele obratu aktiv společnost celkem efektivně využívá svůj majetek. Při analýze aktivity patří mezi důležité ukazatele doba obratu pohledávek a doba obratu závazků. Obecně platí, že doba obratu pohledávek, by měla být kratší než doba obratu závazků. To podnik splňuje ve všech analyzovaných letech.

Podle souhrnných ukazatelů, a to zejména Altmanova modelu mohu říct, že podnik má v letech 2006 a 2009 finanční problémy, což je způsobeno zejména ztrátovostí podniku v těchto letech. V roce 2007 a 2008 má nevyhraněnou finanční situaci. Index IN naznačuje, že podnik spěje k bankrotu, neboť má finanční problémy.

Ekonomická přidaná hodnota má ve všech letech záporné hodnoty, což znamená, že podnik svojí činností snižoval hodnotu vložených prostředků vlastníky.

Celkově lze říci, že podnik by se měl zaměřit na likviditu společnosti, která by výrazně ovlivnila souhrnné ukazatele, které vplynuly pro společnost velmi negativně. Výhodné by pro podnik bylo, kdyby opět dosahoval zisků. Neboť ztráta podniku se negativně odráží v ukazatelích rentability, a má svůj vliv i na Z-skóre, index IN a ekonomickou přidanou hodnotu. Podnik by také měl věnovat pozornost zlepšení finanční situace a zvýšení rentability vlastního kapitálu, a to především prostřednictvím zvýšení čisté ziskovosti tržeb. Podnik by mohl např. prodat část zásob, kterých má společnost poměrně velké množství. Lepší řízení pohledávek by mohla společnost zajistit např. poskytováním skonta při zaplacení před lhůtou splatnosti, slevami při hotovostní platbě a sankcemi pohledávek po lhůtě splatnosti.

V tomto odstavci bych firmě doporučila pár návrhů, jak zlepšit situaci ve firmě. Firma má rezervy v organizaci práce. Reálné zvýšení produktivity o 10% by přineslo ročně 1 516 400 Kč. Průběžné sledování stavu výroby zakázek by zrychlilo dobu obratu zásob. 1 den snížení by přineslo 60 000 Kč. Dále lépe využívat osobní složky mzdy k ocenění lepší výkon-

nosti zaměstnanců např. zvýšením kvality práce, motivací k vyšší výkonnosti. Také můžeme stanovit minimální sériovost a tím snížit čas na seřizování strojů. Tím se sníží čas na prostoje (pokud zákazník není ochoten tyto prostoje proplatit). Díky získaným finančním prostředkům, které by činily 1 576 400 Kč, by se mohla změnit skladba úvěru ve prospěch dlouhodobých s nižší úrokovou sazbou pro financování investic. Úrok kontokorentu je 7% a úrok z dlouhodobého úvěru 4%. Podnik by tím ušetřil cca 47 292 Kč, které by mohl vložit do oprav či jiných nákladů.

ZÁVĚR

Cílem této bakalářské práce bylo shrnout základní poznatky týkající se finanční analýzy a na základě těchto poznatků provést praktickou finanční analýzu podniku SPD Kroměříž, a. s. v letech 2006 – 2009, a podrobně zhodnotit jednotlivé složky finanční analýzy. Výsledky analýzy byly porovnávány s doporučenými hodnotami jednotlivých ukazatelů i s hodnotami odvětví.

V teoretické části bylo popsáno co je finanční analýzy a komu slouží. Jaké zdroje informací jsou zapotřebí. Poté následovala charakteristika jednotlivých ukazatelů finanční analýzy.

Praktická část, která vychází z teoretické části, byla zpracována na základě získaných podkladů a účetních výkazů společnosti SPD Kroměříž, a. s. a z vlastních znalostí týkající se této společnosti. Byla provedena analýza absolutních ukazatelů, tedy rozbor rozvahy a výkazu zisků s ztrát. Následovala analýza rozdílových a poměrových ukazatelů. Analýzu poměrových ukazatelů uzavřely souhrnné ukazatele a soustavy poměrových ukazatelů. Všechny hodnoty byly porovnávány s doporučenými hodnotami.

Po vypracování praktické části bylo provedeno celkové zhodnocení finanční situace podniku a navržena doporučení, která by mohla vést ke zlepšení finanční situace podniku SPD Kroměříž, a. s.

Za nejdůležitější doporučení považuji reálné zvýšení produktivity, které může společnosti ušetřit spoustu peněz.

Věřím že tato práce bude přínosná také pro vedení v dané firmě a poskytne jim dostatek potřebných a užitečných informací.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] GRÜNWARD, R; HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. 2. vyd. Praha : Oeconomica, 2004. 182 s. ISBN 80-245-0684-X.
- [2] HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza firmy*. 1. vyd. Praha : ASPI, a. s., 2008. 208 s. ISBN 978-80-7357-392-8.
- [3] KISLINGEROVÁ, E. *Oceňování podniku*. 2. přepracované a doplněné vyd. Praha : C. H. Beck, 2001. 367 s. ISBN 80-7179-529-1.
- [4] KISLINGEROVÁ, E; HNILICA, J. *Finanční analýza : krok za krokem*. Praha : C. H. Beck, 2005. 137 s. ISBN 80-7179-321-3.
- [5] KRAFTOVÁ, I. *Finanční analýza municipální firmy*. Praha : C. H. Beck, 2002. 206 s. ISBN 80-7179-778-2.
- [6] MRKVIČKA, J; KOLÁŘ, P. *Finanční analýza*. 2. přepracované vyd. Praha : ASPI, a. s., 2006. 228 s. ISBN 80-7357-219-2.
- [7] PAVELKOVÁ, D; KNÁPKOVÁ, A. *Podnikové finance : Studijní pomůcka pro distanční studium*. Zlín : Univerzita Tomáše Bati, 2007. 293 s. ISBN 978-80-7318-593-0.
- [8] PAVELKOVÁ, D; KNÁPKOVÁ, A. *Řízení podnikových financí : Studijní pomůcka pro distanční studium*. Zlín : Univerzita Tomáše Bati, 2003. 312 s. ISBN 80-7318-128-2.
- [9] PAVELKOVÁ, D; KNÁPKOVÁ, A; PÁLKA, P. *Podnikové finance : Sbirka příkladů*. 3. upravené. Zlín : Univerzita Tomáše Bati, 2009. 87 s. ISBN 978-80-7318-868-9.
- [10] RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza : metody, ukazatele, využití v praxi*. Praha : Grada Publishing, a.s., 2007. 120 s. ISBN 978-80-247-1386-1.
- [11] SEDLÁČEK, J. *Finanční analýza podniku*. Brno : Computer Press, a. s., 2009. 154 s. ISBN 978-80-251-1830-6.
- [12] SEDLÁČEK, J. *Účetní data v rukou manažera : finanční analýza v řízení firmy*. 2. doplněné vyd. Praha : Computer Press, 2001. 220 s. ISBN 80-7226-562-8.

- [13] *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 2005 [cit. 2010-07-09]. Analytické materiály a statistiky. Dostupné z WWW: <<http://www.mpo.cz/cz/ministr-a-ministerstvo/analyticke-materialy/>>.
- [14] *SPD Kroměříž* [online]. 2008 [cit. 2010-07-09]. Úvod. Dostupné z WWW: <<http://spd-km.cz/index.php?sekce=text&nazev=uvod>>.
- [15] *Ministerstvo průmyslu a obchodu* [online]. 2005 [cit. 2010-07-09]. Panorama zpracovatelského průmyslu. Dostupné z WWW: <<http://www.mpo.cz/hledani.html?lid=1&searchtext=panorama>>.
- [16] Výroční zpráva rok 2006
- [17] Výroční zpráva rok 2007
- [18] Výroční zpráva rok 2008
- [19] Výroční zpráva rok 2009

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

OA	Oběžná aktiva
VK	Vlastní kapitál
CZ	Cizí zdroje
CP	Cenné papíry
CF	Cash flow
DM	Dlouhodobý majetek
PP	Peněžní prostředky
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
SMV	Samostatné movité věci
ČPK	Čistý pracovní kapitál
ČPP	Čisté pohotové prostředky
ČPM	Čistý peněžní majetek
EBIT	Hospodářský výsledek před zdaněním + nákladové úroky

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Struktura aktiv společnosti SPD Kroměříž,	43
Graf 2: Struktura pasiv společnosti SPD Kroměříž,	44
Graf 3: Vývoj výsledku hospodaření v letech 2006 – 2009	48
Graf 4: Dělení výsledku hospodaření před úroky a zdaněním	49
Graf 5: Krytí dlouhodobého majetku dlouhodobými zdroji	51
Graf 6: Vývoj likvidity, SPD Kroměříž, a. s. v letech 2006 – 2009 [zdroj vlastní].....	54
Graf 7: Vývoj ukazatelů obratovosti v letech 2006 – 2009 (ve dnech)	57
Graf 8 Poměrové ukazatele – společnost SPD Kroměříž, a. s. a odvětví v roce 2008	59
Graf 9: Výsledky Z-skóre v letech 2006 – 2009	62
Graf 10: Výsledky Indexu IN05 v letech 2006 - 2009	63

SEZNAM SCHÉMÁT

Schéma 1: Rozklad rentability vlastního kapitálu [9].....	35
Schéma 2: Rozklad rentability vlastního kapitálu v letech 2006 – 2009	64

SEZNAM TABULEK

Tab. 1: Vývoj počtu zaměstnanců [zdroj vlastní]	39
Tab. 2: Procentuální rozbor položek majetkové a finanční struktury	41
Tab. 3: Procentuální rozbor položek majetkové a	42
Tab. 4: Vývojové trendy položek majetkové a finanční	42
Tab. 5: Vývojové trendy položek majetkové a finanční	42
Tab. 6: Poměr pohledávek (závazků) po lhůtě splatnosti na	44
Tab. 7: Poměr pohledávek (závazků) po lhůtě splatnosti	44
Tab. 8: Procentuální rozbor položek výnosů a nákladů – SPD Kroměříž, a. s. [zdroj vlastní]	45
Tab. 9: Procentuální rozbor položek výnosů a	46
Tab. 10: Vývojové trendy položek výnosů a nákladů – SPD Kroměříž, a. s.	46
Tab. 11: Vývojové trendy položek výnosů a	46
Tab. 12: Vývoj výsledku hospodaření – SPD Kroměříž, a. s.	47
Tab. 13: Dělení hospodářského výsledku před úroky a	48
Tab. 14: Vývoj toků peněžní hotovosti – SPD Kroměříž,	49
Tab. 15: Vývoj ČPK – SPD Kroměříž, a. s. [zdroj vlastní]	50
Tab. 16: Ukazatele zadluženosti – SPD Kroměříž, a. s. [zdroj vlastní]	51
Tab. 17: Ukazatele zadluženosti – ODVĚTVÍ [zdroj vlastní]	51
Tab. 18: Ukazatele likvidity – SPD Kroměříž, a. s. [zdroj vlastní]	53
Tab. 19: Ukazatele likvidity – ODVĚTVÍ [zdroj vlastní]	53
Tab. 20: Ukazatele rentability – SPD Kroměříž, a. s. [zdroj vlastní]	54
Tab. 21: Ukazatele rentability – ODVĚTVÍ [zdroj vlastní]	54
Tab. 22: Míra zadlužení [zdroj vlastní]	55
Tab. 23: Multiplikátor vlastního kapitálu – SPD Kroměříž, a. s. [zdroj vlastní]	56
Tab. 24: Ukazatele aktivity – SPD Kroměříž, a. s. [zdroj vlastní]	56
Tab. 25: Ukazatel aktivity – ODVĚTVÍ [zdroj vlastní]	57
Tab. 26: Porovnání poměrových ukazatelů v r. 2008 – společnost	59
Tab. 27: Další ukazatele – SPD Kroměříž, a. s.	60
Tabulka 28: Další ukazatele - ODVĚTVÍ	60
Tab. 29: Výpočet Altmanova Z-skóre – SPD Kroměříž, a. s.	61
Tab. 30: Výpočet indexu IN05 – SPD Kroměříž, a. s.	62

Tab. 31: Výpočet nákladů na cizí a vlastní kapitál – SPD Kroměříž, a. s. 63

Tab. 32: Výpočet ukazatele EVA – SPD Kroměříž, a. s. 63

SEZNAM PŘÍLOH

- P I Procentuální rozbor položek majetkové a finanční struktury podniku
- P II Procentuální rozbor položek majetkové a finanční struktury odvětví
- P III Vývojové trendy položek majetkové a finanční struktury podniku
- P IV Vývojové trendy položek majetkové a finanční struktury odvětví
- P V Procentuální rozbor položek výnosů a nákladů podniku
- P VI Procentuální rozbor položek výnosů a nákladů odvětví
- P VII Vývojové trendy položek výnosů a nákladů podniku
- P VIII Vývojové trendy položek výnosů a nákladů odvětví

PŘÍLOHA P I: PROCENTUÁLNÍ ROZBOR POLOŽEK MAJETKOVÉ A FINANČNÍ STRUKTURY PODNIKU

(v celých tisících Kč)	2006		2007		2008		2009	
AKTIVA CELKEM	31536	100%	33842	100%	35840	100%	30354	100%
Dlouhodobý majetek	13959	44%	13557	40%	13069	36%	11784	39%
Dlouhodobý nehmotný majetek	0	0%	0	0%	0	0%	66	0%
Dlouhodobý hmotný majetek	13959	44%	13557	40%	12703	35%	11718	39%
-Pozemky	1368	4%	1422	4%	1422	4%	1310	4%
-Stavby	11576	37%	10800	32%	10024	28%	9247	30%
-SMV	977	3%	1289	4%	985	3%	582	2%
-Nedokončený DHM	38	0%	46	0%	272	1%	579	2%
Dlouhodobý finanční majetek	0	0%	0	0%	366	1%	0	0%
-Ostatní dlouh. CP a podíly	0	0%	0	0%	366	1%	0	0%
Oběžná aktiva	17262	55%	19153	57%	22705	63%	18554	61%
Zásoby	10226	32%	12146	36%	14601	41%	15482	51%
-Materiál	2993	9%	2839	8%	4684	13%	2803	9%
-Nedokončená výroba a polotovary	6889	22%	8714	26%	9553	27%	12436	41%
-Výrobky	344	1%	593	2%	364	1%	243	1%
Krátkodobé pohledávky	6404	20%	6771	20%	8047	22%	2867	9%
-Pohledávky z obchodních vztahů	6416	20%	6733	20%	7952	22%	2800	9%
-Krátkodobé poskytnuté zálohy	12	0%	17	0%	65	0%	65	0%
-Dohadné účty aktivní	-28	0%	0	0%	0	0%	0	0%
-Jiné pohledávky	4	0%	21	0%	30	0%	2	0%
Krátkodobý finanční majetek	632	2%	236	1%	57	0%	205	1%
-Účty v bankách	632	2%	236	1%	57	0%	205	1%
Časové rozlišení	315	1%	1132	3%	66	0%	16	0%
Náklady příštích období	315	1%	1132	3%	66	0%	16	0%
PASIVA CELKEM	31536	100%	33842	100%	35840	100%	30354	100%
Vlastní kapitál	17610	56%	17844	53%	17951	50%	14879	49%
Základní kapitál	20000	63%	20000	59%	20000	56%	20000	66%
Kapitálové fondy	22040	70%	0	0%	-260	-1%	0	0%
-Emisní ažio	22040	70%	0	0%	0	0%	0	0%
-Oceňovací rozdíly	0	0%	0	0%	-260	-1%	0	0%
Zákonný rezervní fond /Nedělitelný fond	540	2%	540	2%	587	2%	660	2%
Výsledek hospodaření minulých let	-24731	-78%	-2930	-9%	-2743	-8%	-2450	-8%
-Nerozdělený zisk minulých let	2159	7%	2159	6%	2346	7%	2346	8%
-Neuhrazená ztráta minulých let	-26890	-85%	-5089	-15%	-5089	-14%	-4796	-16%
VH běžného účetního období	-239	-1%	234	1%	367	1%	-3331	-11%
Cizí zdroje	13922	44%	15998	47%	17889	50%	15475	51%
Rezervy	1679	5%	748	2%	0	0%	0	0%
Dlouhodobé závazky	2981	9%	2124	6%	3893	11%	3823	13%
-Jiné závazky	2289	7%	1500	4%	3414	10%	3414	11%
-Odložený daňový závazek	692	2%	624	2%	479	1%	409	1%
Krátkodobé závazky	7367	23%	10391	31%	10806	30%	6895	23%
-Závazky z obchodních vztahů	6083	19%	8957	26%	9014	25%	5287	17%
-Závazky ze soc. zabez. a zdrav. poj.	285	1%	479	1%	465	1%	417	1%
-Stát - daňové závazky a dotace	357	1%	-82	0%	369	1%	390	1%
-Dohadné účty pasivní	5	0%	207	1%	67	0%	19	0%
-Jiné závazky	637	2%	830	2%	891	2%	782	3%

Bankovní úvěry a výpomoci	1895	6%	2735	8%	3190	9%	4757	16%
-Krátkodobé bankovní úvěry	1895	6%	2735	8%	3190	9%	4757	16%
Časové rozlišení	4	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Výdaje příštích období	4	0%	0	0%	0	0%	0	0%

**PŘÍLOHA P II: PROCENTUÁLNÍ ROZBOR POLOŽEK
MAJETKOVÉ A FINANČNÍ STRUKTURY ODVĚTVÍ**

(v mil. Kč)	2006		2007		2008	
AKTIVA CELKEM	93633	100%	105883	100%	101782	100%
Dlouhodobý majetek	41095	44%	46369	44%	47673	47%
DHM a DNM	38632	41%	41456	39%	41772	41%
Dlouhodobý finanční majetek	2463	3%	4913	5%	5900	6%
Oběžná aktiva	52135	56%	58794	56%	53393	52%
Zásoby	19264	21%	20994	20%	18189	18%
-Materiál	8701	9%	8991	8%	8676	9%
-Nedokončená výroba a polotovary	6415	7%	7230	7%	5442	5%
-Výrobky	3176	3%	3475	3%	2979	3%
-Zboží	972	1%	1297	1%	1091	1%
Krátk. a dlouh. pohledávky	27673	30%	31783	30%	29637	29%
Krátkodobý finanční majetek	5197	6%	6016	6%	5566	5%
Časové rozlišení	403	0%	720	1%	714	1%
PASIVA CELKEM	93633	100%	105883	100%	101782	100%
Vlastní kapitál	43706	47%	50628	48%	45299	45%
Základní kapitál	21790	23%	21121	20%	21276	21%
Nerozdělený zisk + fondy	16736	18%	20623	19%	19571	19%
VH běžného účetního období	5180	6%	8883	8%	4451	4%
Cizí zdroje	48407	52%	54629	52%	56002	55%
Rezervy	2326	2%	2805	3%	3677	4%
Dlouhodobé závazky	1942	2%	6316	6%	6693	7%
Krátkodobé závazky	25764	28%	28695	27%	27850	27%
Bankovní úvěry a výpomoci	18375	20%	16811	16%	17779	17%
-Dlouhodobé bankovní úvěry	6797	7%	9032	9%	8694	9%
-Krátkodobé bankovní úvěry	11578	12%	7779	7%	9084	9%
Ostatní pasiva	1519	2%	625	1%	480	0%

PŘÍLOHA P III: VÝVOJOVÉ TRENDY POLOŽEK MAJETKOVÉ A FINANČNÍ STRUKTURY PODNIKU

(v celých tisících Kč)	2006	2007	07/06	2008	08/07	2009	09/08	09/06
AKTIVA CELKEM	31536	33842	7%	35840	6%	30354	-15%	-4%
Dlouhodobý majetek	13959	13557	-3%	13069	-4%	11784	-10%	-16%
Dlouhodobý nehmotný majetek	0	0	0%	0	0%	66	0%	0%
Dlouhodobý hmotný majetek	13959	13557	-3%	12703	-6%	11718	-8%	-16%
-Pozemky	1368	1422	4%	1422	0%	1310	-8%	-4%
-Stavby	11576	10800	-7%	10024	-7%	9247	-8%	-20%
-SMV	977	1289	32%	985	-24%	582	-41%	-40%
-Nedokončený DHM	38	46	21%	272	491%	579	113%	1424%
Dlouhodobý finanční majetek	0	0	0%	366	0%	0	-100%	0%
-Ostatní dlouh. CP a podíly	0	0	0%	366	0%	0	-100%	0%
Oběžná aktiva	17262	19153	11%	22705	19%	18554	-18%	7%
Zásoby	10226	12146	19%	14601	20%	15482	6%	51%
-Materiál	2993	2839	-5%	4684	65%	2803	-40%	-6%
-Nedokončená výroba a polo- tovary	6889	8714	26%	9553	10%	12436	30%	81%
-Výrobky	344	593	72%	364	-39%	243	-33%	-29%
Krátkodobé pohledávky	6404	6771	6%	8047	19%	2867	-64%	-55%
-Pohledávky z obchodních vztahů	6416	6733	5%	7952	18%	2800	-65%	-56%
-Krátkodobé poskytnuté zálohy	12	17	42%	65	282%	65	0%	442%
-Dohadné účty aktivní	-28	0	-100%	0	0%	0	0%	-100%
-Jiné pohledávky	4	21	425%	30	43%	2	-93%	-50%
Krátkodobý finanční majetek	632	236	-63%	57	-76%	205	260%	-68%
-Účty v bankách	632	236	-63%	57	-76%	205	260%	-68%
Časové rozlišení	315	1132	259%	66	-94%	16	-76%	-95%
Náklady příštích období	315	1132	259%	66	-94%	16	-76%	-95%
PASIVA CELKEM	31536	33842	7%	35840	6%	30354	-15%	-4%
Vlastní kapitál	17610	17844	1%	17951	1%	14879	-17%	-16%
Základní kapitál	20000	20000	0%	20000	0%	20000	0%	0%
Kapitálové fondy	22040	0	-100%	-260	0%	0	-100%	-100%
-Emisní ažio	22040	0	-100%	0	0%	0	0%	-100%
-Oceňovací rozdíly	0	0	0%	-260	0%	0	-100%	0%
Zák. rezerv. fond /Neděl. fond	540	540	0%	587	9%	660	12%	22%
Výsledek hospodaření minulých let	-	-	-	-	-	-	-	-
	24731	-2930	-88%	-2743	-6%	-2450	-11%	-90%
-Nerozdělený zisk minulých let	2159	2159	0%	2346	9%	2346	0%	9%
-Neuhrazená ztráta minulých let	-	-	-	-	-	-	-	-
	26890	-5089	-81%	-5089	0%	-4796	-6%	-82%
VH běžného účetního období	-239	234	-198%	367	57%	-3331	-1008%	1294%
Cizí zdroje	13922	15998	15%	17889	12%	15475	-13%	11%
Rezervy	1679	748	-55%	0	-100%	0	0%	-100%
Dlouhodobé závazky	2981	2124	-29%	3893	83%	3823	-2%	28%
-Jiné závazky	2289	1500	-34%	3414	128%	3414	0%	49%
-Odložený daňový závazek	692	624	-10%	479	-23%	409	-15%	-41%
Krátkodobé závazky	7367	10391	41%	10806	4%	6895	-36%	-6%
-Závazky z obchodních vztahů	6083	8957	47%	9014	1%	5287	-41%	-13%
-Závazky ze soc. zabez. a zdrav. poj.	285	479	68%	465	-3%	417	-10%	46%

-Stát - daňové závazky a dotace	357	-82	-123%	369	-550%	390	6%	9%
-Dohadné účty pasivní	5	207	4040%	67	-68%	19	-72%	280%
-Jiné závazky	637	830	30%	891	7%	782	-12%	23%
Bankovní úvěry a výpomoci	1895	2735	44%	3190	17%	4757	49%	151%
-Krátkodobé bankovní úvěry	1895	2735	44%	3190	17%	4757	49%	151%
Časové rozlišení	4	0	-100%	0	0%	0	0%	-100%
Výdaje příštích období	4	0	-100%	0	0%	0	0%	-100%

PŘÍLOHA P IV: VÝVOJOVÉ TRENDY POLOŽEK MAJETKOVÉ A FINANČNÍ STRUKTURY ODVĚTVÍ

(v mil. Kč)	2006	2007	07/06	2008	08/07	08/06
AKTIVA CELKEM	93633	105883	13%	101782	-4%	9%
Dlouhodobý majetek	41095	46369	13%	47673	3%	16%
DHM a DNM	38632	41456	7%	41772	1%	8%
Dlouhodobý finanční majetek	2463	4913	99%	5900	20%	140%
Oběžná aktiva	52135	58794	13%	53393	-9%	2%
Zásoby	19264	20994	9%	18189	-13%	-6%
-Materiál	8701	8991	3%	8676	-4%	0%
-Nedok. výroba a polotovary	6415	7230	13%	5442	-25%	-15%
-Výrobky	3176	3475	9%	2979	-14%	-6%
-Zboží	972	1297	33%	1091	-16%	12%
Krát. a dlouh. pohledávky	27673	31783	15%	29637	-7%	7%
Krátkodobý finanční majetek	5197	6016	16%	5566	-7%	7%
Časové rozlišení	403	720	79%	714	-1%	77%
PASIVA CELKEM	93633	105883	13%	101782	-4%	9%
Vlastní kapitál	43706	50628	16%	45299	-11%	4%
Základní kapitál	21790	21121	-3%	21276	1%	-2%
Nerozdělený zisk + fondy	16736	20623	23%	19571	-5%	17%
VH běžného účetního období	5180	8883	71%	4451	-50%	-14%
Cizí zdroje	48407	54629	13%	56002	3%	16%
Rezervy	2326	2805	21%	3677	31%	58%
Dlouhodobé závazky	1942	6316	225%	6693	6%	245%
Krátkodobé závazky	25764	28695	11%	27850	-3%	8%
Bankovní úvěry a výpomoci	18375	16811	-9%	17779	6%	-3%
-Dlouhodobé bankovní úvěry	6797	9032	33%	8694	-4%	28%
-Krátkodobé bankovní úvěry	11578	7779	-33%	9084	17%	-22%
Ostatní pasiva	1519	625	-59%	480	-23%	-68%

PŘÍLOHA P V: PROCENTUÁLNÍ ROZBOR POLOŽEK VÝNOSŮ A NÁKLADŮ PODNIKU

tis. Kč	2006		2007		2008		2009	
Výkony	33040	84%	49571	82%	46684	65%	39277	84%
-Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	33247	85%	46563	77%	45505	64%	36286	77%
-Změna stavu zásob vlastní činnosti	-634	-2%	2091	3%	610	1%	2835	6%
-Aktivace	427	1%	917	2%	569	1%	156	0%
Tržby z prodeje DM a materiálu	5615	14%	9316	15%	23738	33%	3255	7%
-Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	0	0%	0	0%	0	0%	805	2%
-Tržby z prodeje materiálu	5615	14%	9316	15%	23738	33%	2450	5%
Ostatní provozní výnosy	621	2%	1841	3%	421	1%	1513	3%
Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	0	0%	0	0%	246	0%	2903	6%
Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	0	0%	0	0%	0	0%	20	0%
Výnosové úroky	2	0%	5	0%	2	0%	1	0%
Ostatní finanční výnosy	5	0%	29	0%	195	0%	23	0%
VÝNOSY (celkem)	39283	100%	60762	100%	71286	100%	46992	100%
Výkonová spotřeba	20660	52%	35273	58%	26900	38%	26465	53%
-Spotřeba materiálu a energie	16035	41%	29195	48%	20494	29%	20174	40%
-Služby	4625	12%	6078	10%	6406	9%	6291	13%
Osobní náklady	12122	31%	14803	24%	18912	27%	15164	30%
-Mzdové náklady	9059	23%	10903	18%	13904	20%	11498	23%
-Odměny členům orgánů společnosti a družstva	-168	0%	0	0%	0	0%	0	0%
-Náklady na soc. zabez. a zdrav. pojištění	3074	8%	3714	6%	4762	7%	3568	7%
-Sociální náklady	157	0%	186	0%	246	0%	98	0%
Daně a poplatky	29	0%	22	0%	23	0%	41	0%
Odpisy DHM a DNM	1108	3%	1203	2%	1270	2%	1228	2%
Zůstatková cena prodaného DM a materiálu	3869	10%	7589	13%	22155	31%	2175	4%
-Zůstatková cena prodaného DM	0	0%	0	0%	0	0%	112	0%
-Prodaný materiál	3869	10%	7589	13%	22155	31%	2063	4%
Změna stavu rezerv a opravných položek	839	2%	-877	-1%	-748	-1%	-53	0%
Ostatní provozní náklady	621	2%	2060	3%	620	1%	1751	3%
Prodané cenné papíry	0	0%	0	0%	925	1%	3144	6%
Nákladové úroky	177	0%	214	0%	332	0%	329	1%
Ostatní finanční náklady	541	1%	191	0%	652	1%	149	0%
Daň z příjmů za běžnou činnost	-444	-1%	50	0%	-122	0%	-70	0%
NÁKLADY (celkem)	39522	100%	60528	100%	70919	100%	50323	100%

PŘÍLOHA P VI: PROCENTUÁLNÍ ROZBOR POLOŽEK VÝNOSŮ A NÁKLADŮ ODVĚTVÍ

(v mil. Kč)	2006		2007		2008	
Tržby za prodej zboží	7093	5%	9193	5%	9445	5%
Výkony	141651	92%	167842	89%	152386	83%
- Tržby za prodej vl. Výrobků a služeb	136385	88%	160550	86%	148838	81%
- Změna stavu	2235	1%	3229	2%	2094	1%
- Aktivace	3032	2%	4062	2%	1453	1%
VÝNOSY (celkem)	154705	100%	187752	100%	184293	100%
Náklady za zboží	5965	4%	7675	4%	8104	5%
Výkonová spotřeba	110527	75%	129455	74%	116071	65%
Nákladové úroky	725	0%	1016	1%	1271	1%
Odpisy	4943	3%	5805	3%	6160	3%
Osobní náklady	19940	13%	22841	13%	24368	14%
Daň	1788	1%	2974	2%	1933	1%
NÁKLADY (celkem)	147736	100%	175894	100%	177907	100%

PŘÍLOHA P VII: VÝVOJOVÉ TRENDY POLOŽEK VÝNOSŮ A NÁKLADŮ PODNIKU

tis. Kč	2006	2007	07/06	2008	08/07	2009	09/08	09/06
Výkony	33040	49571	50%	46684	-6%	39277	-16%	19%
-Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	33247	46563	40%	45505	-2%	36286	-20%	9%
-Změna stavu zásob vlastní činnosti	-634	2091	430%	610	-71%	2835	365%	547%
-Aktivace	427	917	115%	569	-38%	156	-73%	-63%
Tržby z prodeje DM a materiálu	5615	9316	66%	23738	155%	3255	-86%	-42%
-Tržby z prodeje dlouhodobého majetku	0	0	0%	0	0%	805	0%	0%
-Tržby z prodeje materiálu	5615	9316	66%	23738	155%	2450	-90%	-56%
Ostatní provozní výnosy	621	1841	196%	421	-77%	1513	259%	144%
Tržby z prodeje cenných papírů a podílů	0	0	0%	246	0%	2903	1080%	0%
Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	0	0	0%	0	0%	20	0%	0%
Výnosové úroky	2	5	150%	2	-60%	1	-50%	-50%
Ostatní finanční výnosy	5	29	480%	195	572%	23	-88%	360%
VÝNOSY (celkem)	39283	60762	55%	71286	17%	46992	-34%	20%
Výkonová spotřeba	20660	35273	71%	26900	-24%	26465	-2%	28%
-Spotřeba materiálu a energie	16035	29195	82%	20494	-30%	20174	-2%	26%
-Služby	4625	6078	31%	6406	5%	6291	-2%	36%
Osobní náklady	12122	14803	22%	18912	28%	15164	-20%	25%
-Mzdové náklady	9059	10903	20%	13904	28%	11498	-17%	27%
-Odměny členům orgánů společnosti a družstva	-168	0	100%	0	0%	0	0%	100%
-Náklady na soc. zabez. a zdrav. pojištění	3074	3714	21%	4762	28%	3568	-25%	16%
-Sociální náklady	157	186	18%	246	32%	98	-60%	-38%
Daně a poplatky	29	22	-24%	23	5%	41	78%	41%
Odpisy DHM a DNM	1108	1203	9%	1270	6%	1228	-3%	11%
Zůstatková cena prodaného DM a materiálu	3869	7589	96%	22155	192%	2175	-90%	-44%
-Zůstatková cena prodaného DM	0	0	0%	0	0%	112	0%	0%
-Prodaný materiál	3869	7589	96%	22155	192%	2063	-91%	-47%
Změna stavu rezerv a opravných položek	839	-877	205%	-748	-15%	-53	-93%	106%
Ostatní provozní náklady	621	2060	232%	620	-70%	1751	182%	182%
Prodané cenné papíry	0	0	0%	925	0%	3144	240%	0%
Nákladové úroky	177	214	21%	332	55%	329	-1%	86%
Ostatní finanční náklady	541	191	-65%	652	241%	149	-77%	-72%
Daň z příjmů za běžnou činnost	-444	50	111%	-122	344%	-70	-43%	-84%
NÁKLADY (celkem)	39522	60528	53%	70919	17%	50323	-29%	27%

PŘÍLOHA P VIII: VÝVOJOVÉ TRENDY POLOŽEK VÝNOSŮ A NÁKLADŮ ODVĚTVÍ

(v mil. Kč)	2006	2007	07/06	2008	08/07	08/06
Tržby za prodej zboží	7093	9193	30%	9445	3%	33%
Výkony	141651	167842	18%	152386	-9%	8%
- Tržby za prodej vl. Výrobků a služeb	136385	160550	18%	148838	-7%	9%
- Změna stavu	2235	3229	44%	2094	-35%	-6%
- Aktivace	3032	4062	34%	1453	-64%	-52%
VÝNOSY (celkem)	154705	187752	21%	184293	-2%	19%
Náklady za zboží	5965	7675	29%	8104	6%	36%
Výkonová spotřeba	110527	129455	17%	116071	-10%	5%
Nákladové úroky	725	1016	40%	1271	25%	75%
Odpisy	4943	5805	17%	6160	6%	25%
Osobní náklady	19940	22841	15%	24368	7%	22%
Daň	1788	2974	66%	1933	-35%	8%
NÁKLADY (celkem)	147736	175894	19%	177907	1%	20%